

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 10/2003

Cena \$ 2.50

OCTOBER 2003

Jan Pavel II.

25 let papežem

Článek na stránce 10

Piaristé - Sv. Josef Kalasánský

Z lásky k Bohu a k duším se svatý Josef Kalasánský stává učitelem, poté zakladatelem řádu, aby zveleboval a rozšiřoval i za cenu bolestných zkoušek velmi důležité dílo křesťanské výchovy. Tak můžeme stručně shrnout zakladatele řádu piaristů.

Josef přišel na svět 11. března 1556 v severním Španělsku. Jeho otec byl místopředsedou. Po studiu filosofie a teologie na několika španělských universitách přijal Josef kněžské svěcení. Již před tím se stal doktorem teologie. Když v roce 1593 jeho otec zemřel, tak Josef rozdal veškerý svůj majetek a šel do Říma. Zde s bolestí pozoroval množství zpustlých dětí bez přístřeší, které ztratily své rodiče při předchozích morových epidemiích. Teď jim nezbývalo nic jiného než toulat se po ulicích. Josef se rozhodl zjednat pomoc.

V roce 1598 založil Josef první veřejnou bezplatnou školu v Evropě. Stále více stejně smýšlejících duchovních a učitelů se k Josefu Kalasánskému připojovalo, a tak byla brzy umožněna dobrá výuka i výchova pro více než 1 000 dětí. Škola byla v římské čtvrti Trastevere. Se svými spolupracovníky vedl Josef Kalasánský pospolitý život a nakonec založil sdružení „řeholních kleriků zbožné školy“. Z latinského označení „Scholarum Piarum“ se pak v průběhu let vyvinul název „piaristé“ pro členy sdružení. Byli potvrzeni papežem Řehořem XV. roku 1621. Hlavní povinností členů řádu (kněží, kleriků a též i noviců) byla a je výuka mládeže na školách všech stupňů, přičemž tito řeholní profesori a učitelé dosáhli pozoruhodných pedagogických výsledků, které na jiných školách neměly obdoby.

Na území Čech, Moravy a Slezska měl řád v době rozkvětu 31 kolejí a rezidencí, při nichž byly filosofické ústavy, gymnasia vyšší i nižší, reálná gymnasia, hlavní a později obecné školy. Přední a nedůležitější koleje se školami měla města: Praha, Litomyšl, Kroměříž a Mikulov. Na svých školách věnovali piarističtí pedagogové hodně péče výuce přírodních věd, technických věd, fyziky,

Barokní piaristický kostel s kolejí v Litomyšli

kreslení a moderních jazyků - hlavně francouzštiny a italštiny. Mnozí z nich byli činní vědecky, četní byly univerzitními profesory a dosáhli nejvyšších akademických hodností. Piaristé vynikali velikou náboženskou snášenlivostí a na jejich školách byli žáky i děti evangelického a židovského vyznání. Za více než 300 let co v našich zemích působili, vychovali mnoho set tisíc žáků a napsali nepřehlednou řadu vědeckých spisů, knih, studií a článků i školních příruček a učebnic. Přemnozí vedoucí představitelé české kultury 19. století a počátku 20. století byli žáky piaristických škol. Zmínky si zaslouží i vědecká a učitelská práce soudobých piaristů v celorádkovém měřítku. Profesori a učitelé piaristického řádu se podíleli významným způsobem na budování naší národní vzdělanosti (četní z nich zasáhli v první polovině 19. století činně do našeho národního obrození) a různé vědecké obory, v současnosti tak rozvinuté, mohly dosáhnout dnešní úrovně právě díky průkopnické práci těchto řeholníků. Při některých kolejích byly také jim svěřeny fary, jejichž administrátory byli členové řádu (například Strážnice na Moravě).

Připomeňme si počátky působení tohoto řádu na území naší vlasti. Řád piaristů vyplnil v naší vlasti své poslání netoliko v oboru školském, ke kterému byl svým zakladatelem určen, ale i v oh-

ledu náboženském a národně-obrodném. Členové řádu se významným způsobem podíleli na budování české vzdělanosti; piaristou byl i Gelasius Dobner, významná postava českého národního obrození. Čile se piaristé zapojili i do misijní činnosti. V tomto směru se stavěli po boku jezuitů. Protestanté na Mikulovsku na Moravě, kde měl panství kardinál Ditrichštejn, který piaristy na Moravu povolal, viděli raději mezi sebou piaristické misionáře než misionáře jiné. S náboženskou činností řádu souvisí respektování řeči lidu, zvláště češtiny, jež později přešlo i v národní uvědomění řádu.

V ústředním archivu piaristů v Římě je uloženo 17 dopisů, které v letech 1631-1636 psal olomoucký biskup kardinál Ditrichštejn svatému Josefu Kalasánskému. V těchto dopisech se jednalo o založení nových kolejí na Moravě a o upravení poměrů pro ty, kteří byli nebo mají být na Moravu posláni. Sám kardinál se rozhodl v červnu 1630 uvést na Moravu piaristy. V jeho době byly založeny koleje v Mikulově, ve Strážnici a v Lipníku. Naopak zase v Brně jsou uloženy originály dopisů zakladatele piaristů sv. Josefa Kalasánského, zaslané v letech 1632-1636 kardinálu Ditrichštejnovi. Těchto dopisů je 18 a dotýkají se počátků piaristického řádu a jejich škol na Moravě.

Pokračování na str. 14

Blahoslavená sestra Zdenka Schelingová

14.září 2003 byla papežem Janem Pavlem II. v Bratislavě prohlášena za blahoslavenou sestra Zdenka Cecílie Schelingová. Svým životem a utrpením se stala svědkem víry 20.století. Připomeňme si dnes krátce její život.

Sestra Zdenka, rodným jménem Cecílie Schelingová, se narodila 25. prosince 1916 v Křivé na Oravě v tehdejším okrese Dolný Kubín. Její otec Pavel měl tehdy 50 let, maminka Zuzana jí porodila ve 41 letech. Pocházela z rodiny 11 dětí, ona byla předposlední a posledním byl bratr Cyril. V současné době z této početné rodiny již nikdo nežije.

Své dětství prožila v rolnickém prostředí. Otec byl typickým oravským rolníkem, jakých byla v tehdejší době v dědině většina. Výchova v této rodině se nesla v křesťanském duchu. Na dorůstající Cecílii měl vliv vynikající místní farář. V době mládí sestry Zdenky (budeme dál užívat jen její řeholní jméno) začaly působit řeholnice Kongregace milosrdných sester svatého kříže v jejím rodišti. V posledním roce své školní docházky se Zdenka stala jejich žačkou v měšťanské škole. V 15 letech se Zdenka rozhodla vstoupit do kláštera. Stala se členkou výše zmíněné Kongregace, která měla svoji provinční představenou v Podunajských Biskupicích. Zde nejprve Zdenka absolvovala ošetrovatelský kurz a poté dvouletou zdravotní školu. V úloze ošetrovatelky působila nejprve v Humenném, poté odešla do nemocnice v Bratislavě, kde pracovala jako laborantka a posléze jako asistentka na rentgenovém oddělení.

Sestra Zdenka si v době svého působení v bratislavské nemocnici získala přízeň i obdiv lékařů, sester a spolupracovníků, především pak pacientů. Někteří ji dokonce nazývali „Andělem v lidském těle“.

Přišel rok 1948 s únorovým převratem. Tehdy začala církev v naší vlasti trpět. Rovněž i sestry přinášely velké oběti. Některé musely pracovat v zemědělství, jiné pod dohledem státní bezpečnosti na jiných pracovištích. Pokud šlo o sestru Zdenku tak stále působila v bratislavské nemocnici. V nemocnici byl umístěn kněz, který byl uvězněn, ve vězení trpěl a po částečném vyléčení měl být postaven před soud. Dozorci StB řekl sestře Zdence, že kněz druhého dne musí opustit nemocnici a bude jako ostatní kněží odveden na Sibir a tam bude s ostatními zastřelen. Sestra Zdenka se rozhodla jednat a vykonala to, nač stačila svými silami. Už předtím věděla o možnostech útěku za hranice i o osobách, které organizují tyto akce. Její čin se podařil: vězeň - pacient kněz z nemocnice utekl a sestra Zdenka se o jeho útěk a záchranu života postarala bez ohledu na to, jaké to bude mít důsledky. Potom se sestra Zdenka podílela na přípravě útěku 6 nespravedlivě vězněných katolických kněží z vězení v Bratislavě. Riskovala, aby je zachránila před velkým utrpením a nebezpečím smrti. Tento útěk kněží z vězení se však nezdařil, naopak se ukázalo, že šlo o past, kterou zlomyslně připravila tehdejší Státní tajná bezpečnost. Následně byla sestra Zdenka 29.února 1952 zatčena. Ve vyšetřovací vazbě

musela snášet nelidské výslechy a kruté mučení. Nakonec byla 17.června 1952 odsouzena za údajnou velezradu na 12 let ztráty svobody a 10 let ztráty občanských práv. Nespravedlivý trest si odpykávala postupně ve věznicích v Rimavské Sobotě, Brně, Pardubicích a v Praze na Pankráci.

Jednou za ní ve vězení přišel náčelník věznice a podával jí obálku: „Je v ní čistý papír... napište mi, co jste se dozvěděla od vězňů. Chceme vědět o čem soukromě hovoří.“ Tentýž den přišel velitel a zakřičel na Zdenku: „Chci tu obálku!“ Zdenka mu ji podala, ale když ji náčelník otevřel, zamračil se a z jeho úst zazněla výhrůžka: „Já vám ukáži!“ To proto, že na papíře nebylo nic napsáno. Proto Zdenku odvezli do horšího vězení než bylo Brno, a to do Pardubic. Žena, která se později dostala do Anglie (paní Helena Kordová-Wildeová), vzpomíná na setkání se Zdenkou ve vězení: „Přivezli ji do vězeňské kopky téměř mrtvou. Když se probudila, řekla o sobě, že je řeholní sestra svatého Kříže. Ve vězení je sblížila modlitba. Připomenula, že ji příslušníci StB vyhrožovali: „Toho člověka (zachráněného kněze) jsme už měli skoro na provaze a on nám utekl. Teď budeš na tom provaze za něho viset ty!“ Poté Zdenka vyprávěla uvedené paní, jak byla mučena: „Moje vyšetřování začalo kopanci. Poté mě hodili oblečenou do koryta se studenou vodou. Jeden příslušník mě

Pokračování na str. 15

LITURGICKÁ ČTENÍ

29. neděle v mezidobí - 19. října 2003

1. ČTENÍ - Iz 53, 10-11

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Hospodinu se zalíbilo zdrtit svého Služebníka utrpením; jestliže dá na usmíření svůj život, uzří potomstvo, které bude žít dlouho, skrze něho se zdaří Hospodinův plán. Pro útrapy své duše uvidí světlo, nasytí se svým poznáním. Můj spravedlivý Služebník ospravedlní mnohé, neboť sám ponese jejich viny.

2. ČTENÍ - Žid 4, 14-16

Čtení z listu Židům.

Bratři! Máme vynikajícího velekněze, který prošel až do nejvyššího nebe: je to Ježíš, Boží Syn. Proto se pevně držíme svého vyznání. Náš velekněz není takový, že by nebyl schopen mít soucit s námi, slabými. Naopak! Vždyť on sám byl vyzkoušen ve všem možném jako my, ale nikdy se nedopustil hříchu. Přistupujme tedy s důvěrou k trůnu milosti, abychom dosáhli milosrdenství a našli milost, kdykoli potřebujeme pomoci.

EVANGELIUM - Mk 10, 35-45

Slova svatého evangelia podle Marka.

K Ježíšovi přistoupili Zebedeovi synové Jakub a Jan a řekli mu: „Mistře, rádi bychom, kdybys nám splnil, oč tě požádáme.“ Odpověděl jim: „Co chcete, abych pro vás udělal?“ Řekli mu: „Dej, ať v tvé slávě zasedneme jeden po tvé pravici a druhý po tvé levici.“ Ale Ježíš jim řekl: „Nevíte, co chcete. Můžete pít kalich, který já piji, nebo dát se ponořit v křest, ve který já budu ponořen?“ Oni mu odpověděli: „Můžeme!“ Ježíš jim řekl: „Kalich, který já piji, pít budete, a v křest, ve který já budu ponořen, ponoření budete. Ale posadit po mé pravici nebo levici není má věc, nýbrž je pro ty, kterým je to připraveno.“ Když to slyšelo ostatních deset, rozmrzeli se na Jakuba a Jana. Ježíš si je zavolal a řekl jim: „Víte, že ti, kdo se pokládají za panovníky, tvrdě vládnou národům a velmoži dávají cítit svou moc. Mezi vámi však tomu tak nebude. Ale kdo by chtěl být mezi vámi veliký, ať je vašim služebníkem, a kdo by chtěl být mezi vámi první, ať je otrokem všech. Vždyť ani Syn člověka nepřišel, aby si nechal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za všechny.“

30. neděle v mezidobí - 26. října 2003

1. ČTENÍ - Jer 31, 7-9

Čtení z knihy proroka Jeremiáše.

Tak praví Hospodin: „Oslavujte Jakuba, jásejte nad prvním z národů, ať je slyšet váš jásot: Zachránil Hospodin svůj národ, zbytky Izraele! Hle, přivedu je nazpět ze severní země, shromáždím je od končin země; slepí a kulhaví budou mezi nimi, spolu se ženami v naději a nedělkami; veliký zástup bude těch, kteří se sem vrátí. Přicházejí s pláčem, ale útěchou je doprovázím; přivedu je k vodním proudům přímou cestou, na níž neklopýtnou. Stal jsem se totiž Izraeli otcem, Efraim je mým prvorozencem.“

2. ČTENÍ - Žid 5, 1-6

Čtení z listu Židům.

Každý velekněz je brán z lidu a bývá ustanoven pro lid v jeho záležitostech u Boha, aby podával dary a oběti i za hříchy. Protože sám je stejně podroben slabosti, je schopen cítit s chybujícími a

bloudícími. A proto musí podávat oběti za hřích sám za sebe jako za ostatní lidi. Nikdo si však nemůže tu důstojnost vzít sám, nýbrž musí být povolán od Boha jako Áron. Tak si ani Kristus nepřisvojil slávu velekněžství sám, ale dal mu ji ten, který mu řekl: Ty jsi můj syn, já jsem tě dnes zplodil, jak říká i na jiném místě: Ty jsi kněz navěky podle řádu Melchizedechova.

EVANGELIUM - Mk 10, 46-52

Slova svatého evangelia podle Marka.

Když Ježíš a jeho učedníci s velkým zástupem vycházeli z Jericha, seděl u cesty slepý žebrák - Timaiův syn Bartimaios. Jakmile uslyšel, že je to Ježíš Nazaretský, začal volat: „Synu Davidův, Ježíši, smiluj se nade mnou!“ Mnozí ho okřikovali, aby mlčel. On však křičel ještě víc: „Synu Davidův, smiluj se nade mnou!“ Ježíš se zastavil a řekl: „Zavolejte ho!“ Zavolali tedy toho slepce a řekli mu: „Buď dobré mysli, vstaň, volá tě!“ On odhodil plášť, vyskočil a přišel k Ježíšovi. Ježíš se ho zeptal: „Co chceš, abych pro tebe udělal?“ Slepce odpověděl: „Mistře, ať vidím!“ Ježíš mu řekl: „Jdi, tvá víra tě zachránila!“ A ihned začal vidět a šel tou cestou za ním.

Vzpomínka na všechny věrné zemřelé 2. listopadu 2003

1. ČTENÍ - Mdr 3, 1-9

Čtení z knihy Moudrosti.

Duše spravedlivých jsou v Boží ruce a nedotkne se jich utrpení. Zdáli se být mrtví v očích lidí pošetilých, jejich smrt se pokládala za neštěstí, za záhubu jejich odchod od nás, v pokoji však přebývají. I když se lidem zdálo, že jsou trestáni, jejich naděje byla plná nesmrtelnosti. Po lehkém trestu dojdou velkých dobrodiní, vždyť Bůh je pouze zkoušel a shledal, že ho jsou hodni. V tavicím kelímku je zkoušel jak zlato, jako dokonalá oběť se mu zalíbili. V čase, kdy budou odměněni, zazáří, jako jiskry proběhnou obilnými stébly. Budou soudit pohany a ovládnou národy a Pán jim bude navěky králem. Ti, kdo v něj doufali, poznají pravdu, kdo byli věrní, setrvávají u něho v lásce, protože jeho vyvolení najdou lásku a smilování.

2. ČTENÍ - Řím 8, 14-23

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři! Všichni, kdo se dávají vést Božím Duchem, jsou Boží synové. Nedostali jste přece ducha otroctví, že byste museli zase znova žít ve strachu. Dostali jste však ducha těch, kdo byli přijati za vlastní, a proto můžeme volat: „Abba, Otče!“ Spolu s naším duchem to potvrzuje sám Duch svatý, že jsme Boží děti. Jsme-li však děti, jsme i dědici: dědici Boží a spoludědici Kristovi. Musíme ovšem jako on trpět, abychom tak mohli spolu s ním dojít slávy. Jsem přesvědčen, že utrpení tohoto času se nedají srovnat s budoucí slávou, která se zjeví na nás. Celé tvorstvo nedočkavě čeká, až se Boží synové zjeví ve slávě. Vždyť tvorstvo bylo podrobeno nicotnosti, ale ne z vlastní vůle, nýbrž kvůli tomu, který ho podrobil. Zůstala však tvorstvu naděje, že i ono bude vysvobozeno z poroby porušení a dosáhne svobody ve slávě Božích dětí. Víme přece, že celé tvorstvo zároveň sténá a spolu trpí až doposud. A není samo. I my, ačkoliv už máme první dary Ducha, i my sami uvnitř naříkáme a očekáváme své přijetí za syny, vykoupení našeho těla.

EVANGELIUM - Mt 25, 31-46

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Až přijde Syn člověka ve své slávě a s nim všichni andělé, posadí se na svůj slavný trůn a budou před

něj shromážděny všechny národy. A oddělí jedny od druhých, jako pastýř odděluje ovce od kozlů. Ovce postaví po své pravici, kozly po levici. Tu řekne král těm po své pravici: 'Pojďte, požehnání mého Otce, přijměte jako úděl království, které je pro vás připravené od založení světa. Neboť jsem měl hlad, a dali jste mi najíst, měl jsem žízeň, a dali jste mi napít; byl jsem na cestě, a ujali jste se mě, byl jsem nahý, a oblékli jste mě; byl jsem nemocen, a navštívili jste mě, byl jsem ve vězení, a přišli jste ke mně.' Spravedliví mu na to řeknou: 'Pane, kdy jsme tě viděli hladového, a dali jsme ti najíst, žiznivého, a dali jsme ti napít? Kdy jsme tě viděli na cestě, a ujali jsme se tě, nebo nahého, a oblékli jsme tě? Kdy jsme tě viděli nemocného nebo ve vězení, a přišli jsme k tobě?' Král jim odpoví: 'Amen, pravím vám: Cokoli jste udělali pro jednoho z těchto mých nejposlednějších bratrů, pro mne jste udělali.' Potom řekne i těm po levici: 'Pryč ode mne, vy zlořeční, do věčného ohně, který je připraven pro ďábla a jeho anděly. Neboť jsem měl hlad, a nedali jste mi najíst, měl jsem žízeň, a nedali jste mi napít; byl jsem na cestě, a neujali jste se mě, byl jsem nahý, a neoblékli jste mě; byl jsem nemocen a ve vězení, a nenavštívili jste mě.' Tu mu na to řeknou také oni: 'Pane, kdy jsme tě viděli hladového nebo žiznivého, na cestě nebo nahého, nemocného nebo ve vězení, a neposloužili jsme ti?' On jim odpoví: 'Amen, pravím vám: Cokoli jste neudělali pro jednoho z těchto nejposlednějších, ani pro mne jste neudělali.' A půjdou do věčného trápení, spravedliví však do věčného života."

Posvěcení lateránské baziliky 9. listopadu 2003

Lateránská bazilika, zasvěcená přesvatému Spasiteli a r. 904 (po přestavbě) také sv. Janu Křtiteli a sv. Janu Evangelistovi, je nejstarší papežský kostel a nese titul „Matka a hlava všech kostelů Města (Říma) i celého světa“. V přilehlém lateránském paláci sídlili papežové od 4. do 14. století. Baziliku dal postavit císař Konstantin a posvětil ji (324) papež Silvestr I. Po požáru, zemětřesení a drancování byla během staletí několikrát restaurována; naposledy v roce 1726. Konalo se v ní pět všeobecných církevních sněmů. Vlastní den posvěcení není známý, ale už od 12. století se výročí slavilo 9. listopadu.

1. ČTENÍ - Ez 47, 1-2. 8-9. 12

Čtení z knihy proroka Ezechiela.

Anděl mě zavedl ke vchodu do chrámu, a hle - pod chrámovým prahem prýstila voda směrem na východ - na východ totiž bylo chrámové průčelí - voda stékala pravou chrámovou stranou na jih od oltáře. Pak mě vyvedl severní branou a venku mě vedl až k vnější bráně směřující na východ, a hle - voda vytékala z jižní strany. Řekl mi: „Tato voda, která vytéká do východní krajiny, stéká do pouště a končí v moři ve slaných vodách a jeho voda je tím uzdravena. Kamkoli se řeka dostane, oživnou všichni živočichové, kteří se v ní hemží; velmi mnoho ryb bude tam, kam se dostane tato voda, a vše se uzdraví. Nad řekou pak, na jejím břehu z obou stran vzroste všeliké ovocné stromy; neopadne jeho listí, nepřestane jeho ovoce; každý měsíc ponese čerstvé plody, neboť jeho voda bude vytékat ze svatyně: jeho ovoce bude pokrmem, lékem jeho listí.“

2. ČTENÍ - 1 Kor 3, 9c-11. 16-17

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korintánům.

Bratři! Vy jste Boží stavba. Podle Boží milosti, která mi byla dána, položil jsem jako zkušný stavitel základy, dále na tom staví už jiný. Každý však ať se dívá, jak na tom dále staví. Neboť nikdo ne-

může položit jiný základ nežli ten, který je už položen - a tím je Ježíš Kristus. Nevíte, že jste Božím chrámem a že ve vás bydlí Boží Duch? Kdo by ničil Boží chrám, toho zničí Bůh. Neboť Boží chrám je svatý, a ten chrám jste vy!

EVANGELIUM - Jan 2, 13-22

Slova svatého evangelia podle Jana.

Byly blízko židovské velikonoce a Ježíš se odebral vzhůru do Jeruzaléma. V chrámě zastihl prodáváče býčků, ovcí a holubů i směnárníky, jak tam sedí. Tu si udělal z provazů důtky a vyhnal všechny z chrámu i s ovcemi a býčky, směnárníkům rozházel peníze a stoly jim zpřevracel a prodáváčům holubů řekl: „Jděte s tím odtud! Nedělejte z domu mého Otce tržnici!“ Jeho učedníci si vzpomněli, že je psáno: 'Horlivost pro tvůj dům mě stravuje.' Židé mu však namítli: „Jakým znamením nám dokážeš, že tohle smíš dělat? Ježíš jim odpověděl: „Zbořte tento chrám, a ve třech dnech jej zase postavím!“ Tu židé řekli: „Tento chrám se stavěl šestačtyřicet let - a ty že bys ho zase postavil ve třech dnech?“ On však to řekl o chrámu svého těla. Teprve až byl vzkříšen z mrtvých, uvědomili si jeho učedníci, co tím chtěl říci, a uvěřili Písmu i slovu, které Ježíš řekl.

33.neděle v mezidobí - 16.listopadu 2003

1. ČTENÍ - Dan 12, 1-3

Čtení z knihy proroka Daniela.

Povstane Michael, veliký kníže, který chrání syny tvého lidu. To bude čas úzkosti, jaký nebyl od té doby, kdy povstaly národy, až do té doby. Tehdy bude zachráněn tvůj národ, každý, kdo bude zapsán v knize. Probudí se mnozí z těch, kteří spí v zemi prachu, jedni k věčnému životu, druzí k potupě, k hanbě navěky. Kterí byli poučení, budou zářit jako zář oblohy, a ti, kteří mnohé přivedli ke spravedlnosti, jako hvězdy na věčné časy.

2. ČTENÍ - Žid 10, 11-14. 18

Čtení z listu Židům.

Každý jiný kněz stojí denně ve službě a znovu a znovu přináší stejné oběti, které však vůbec nemají sílu, aby zahladily hříchy. Avšak Kristus podal za hříchy jednu jedinou oběť a pak se navždycky posadil po Boží pravici a teď už jen čeká, až mu budou jeho nepřátelé položeni k nohám jako podnož. Jedinou obětí totiž přivedl k dokonalosti navždy ty, které posvětil. Kde je však odpuštění hříchů, není už (třeba) obětí za hřích.

EVANGELIUM - Mk 13, 24-32

Shromáždí své vyvolené ze čtyř světových stran. - Tato slova jsou jádrem naděje, kterou zde Ježíš zvěstuje. A tato naděje trvá, ať se se světem děje cokoli. Proto má Ježíšův učedník upřít svou pozornost na ni, a ne na zjišťování data konce časů.

Slova svatého evangelia podle Marka.

Ježíš řekl svým učedníkům: „V těch dnech, po velkém soužení, se zatmí slunce a měsíc přestane svítit, hvězdy budou padat z nebe a hvězdný svět se zachvěje. A tehdy lidé uvidí Syna člověka přicházet v oblacích s velikou mocí a slávou. Potom pošle anděly a shromáždí své vyvolené ze čtyř světových stran, od konce země až po konec nebe. Poučte se z přirovnání o fíkovníku! Když se už jeho větve nalévají mizou a nasazují listy, poznáváte z toho, že léto je blízko. Stejně tak, až uvidíte, že se to děje, poznáte, že je blízko, přede dveřmi. Amen, pravím vám: Toto pokolení nepomine, dokud se to všechno nestane. Nebe a země pominou, ale má slova nepomnou. O tom dni a o té hodině však neví nikdo, ani andělé v nebi, ani Syn, jenom Otec.“

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 1. do 30. září 2003

Politické události

Schröder v Praze, česko-německé vztahy už nezatěžují minulé spory

Je třeba společně hledět do budoucnosti. V tomto duchu se nesla oficiální návštěva Prahy, na kterou 5. září přicestoval německý spolkový kancléř Gerhard Schröder. Ten během návštěvy několikrát zdůraznil, že česko-německá deklarace z roku 1997 i poslední vstřícná prohlášení českých politiků jsou dobrým základem pro společnou budoucnost v EU. "Jsem tu jednoduše proto, abych dal zřetelně najevo, že Česká republika a Německo mají veškeré důvody hledět kupředu. A že to, co příležitostně vedlo k nedorozuměním nebo k různým názorům, náleží minulosti. Už kvůli tomu, že tato země příští rok vstoupí do Evropské unie a kvůli tomu, že máme odpovědnost v neposlední řadě za mladé lidi," řekl Schröder novinářům po setkání s prezidentem Václavem Klausem, jímž návštěvu Prahy zahájil. "Vztahy mezi Českou republikou a Německem jsou snad na nejlepší úrovni v dějinách, a že jsou to dějiny dlouhé," řekl po schůzce s kancléřem premiér Vladimír Špidla a Schröder s ním souhlasil. Kancléř si s premiérem Špidlou podle diplomatických zdrojů velice rozuměl a pozval ho na oficiální návštěvu Berlína. Předsedovi Senátu Petru Pithartovi přislíbil, že Německo v roce 2006 přezkoumá, zda je nutné zachovat přechodné období omezující volný pohyb pracovních sil. Omezení

začne platit po vstupu ČR do EU v příštím roce. Schröder v Praze převzal jako vůbec první vyznamenaný plaketu za to, že přispěl k odškodnění nuceně nasazených.

Premiér Špidla navštívil Egypt a Tunisko

Zlepšení vztahů, vojenská spolupráce, návštěva archeologů - takový program měl premiér Vladimír Špidla, který 8. září zamířil na pětidenní návštěvu do Egypta a Tuniska. Že byl vítaným hostem, dokázal egyptský prezident Husni Mubarak, který jej přijal o den dříve, než bylo původně v plánu. Špidla měl v Egyptě co napravovat, jeho předchůdce Miloš Zeman totiž loni přirovnal palestinského předáka Jasira Arafata k Adolfu Hitlerovi. Egypt a Tunisko následně odmítly jeho připravovanou návštěvu. Český premiér do Afriky odcestoval společně s manželkou Viktorií, ale také ministrem průmyslu Milanem Urbanem, ministryní školství Petrou Buzkovou a také početnou skupinou podnikatelů. Ministr obrany Muhammad Tantavi potvrdil zájem o české letouny L-159 z Aera Vodochody (ČR by však musela nejdříve odkoupit předchozí verzi stroje, se kterou jsou technické problémy) a chce jednat i o dalších možnostech spolupráce. "Na této úrovni se nejedná o počtech ani technických detailech," odmítl zájem specifikovat Špidla. Na Špidlu však čekaly i příjemnější povinnosti. Zamířil k pyramidám v Gíze a navštívil také české archeology, kteří patří k absolutní

světové špičce a pyšní se řadou úlovků. Asistoval také při otevření nového předváděcího centra automobilky Škoda a uvedení posledního modelu Superb na tamní trh. Vedle Egypta navštívil Špidla i Tunisko, kde povzbuzoval místní podnikatele, aby investovali v České republice. Z plánované schůzky s prezidentem sešlo, neboť Zin Abidin bin Ali onemocněl.

Kavanovi skončil mandát předsedy Valného shromáždění OSN

Jan Kavan se vrací zpět do České republiky a také do poslanecké lavice parlamentu, 15. září mu totiž skončil mandát předsedy VS OSN. Ve svém závěrečném projevu vyzdvihl, že význam OSN bude posuzován podle činů a nikoliv podle zdoluhavých debat. Konstatoval také, že se prakticky nepodařilo pohnout reformou RB OSN a že nesplnil vše, co si předsevzal. Za svůj největší úspěch podle ČTK považuje přijetí rezoluce o prevenci ozbrojených konfliktů a o kontrole plnění přijatých rezolucí.

Prezident jmenoval Karla Čermáka ministrem spravedlnosti

Prezident Václav Klaus jmenoval 16. září advokáta Karla Čermáka (69 let) ministrem spravedlnosti. Z Pražského hradu odjel bývalý prezident České advokátní komory přímo na ministerstvo, kde jej do funkce uvedl premiér Vladimír Špidla. Čermák, který není a nikdy nebyl členem žádné politické strany, se podle vlastních slov chce dlouhodobě zaměřit na zkrácení délky soudních procesů. Konkrétní kroky, které hodlá učinit, miní upřesnit až poté, co se ve funkci zorientuje. Předpokládá, že mu to potrvá minimálně dva

měsíce. Nový ministr bude pokračovat v reformních krocích svého předchůdce Pavla Rychetského, který v létě uvolnil křeslo ve vládě, když se stal předsedou Ústavního soudu. Po Rychetském zbyly ještě neobsazené funkce vicepremiéra pro legislativu, předsedy legislativní rady vlády a senátora. V souvislosti s obsazením funkce místopředsedy vlády se v minulosti hovořilo o ministrech financí Bohuslavu Sobotkovi a práce a sociálních věcí Zdenku Skromachovi (oba ČSSD), připomněla ČTK.

Levicový extrémista před soudem

Z trestných činů propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod, pomluvy a šíření poplašné zprávy je obžalován David Pecha z Bruntálu, který 26. srpna stanul před Okresním soudem v Šumperku za to, že od září 1999 do května 2000 v časopise Pochodeň vyzýval ke svržení současného režimu "po vzoru marxismu-leninismu", v případě nutnosti i ozbrojeným bojem. Je to první proces, v němž před soudem stanul levicový extrémista. Až dosud byli souzeni jen extrémisté pravicoví, většinou za velebení Hitlera a fašismu. Po prvním zasedání soud jednání odročil.

Zemřel Pavel Tigríd

Ve svém domově nedaleko Paříže zemřel 31. srpna náhle Pavel Tigríd, novinář, bývalý český ministr kultury a jedna z nejvýznamnějších postav českého veřejného života posledního půlstoletí. Narodil se 27. října 1917 v Praze jako Pavel Schönfeld. V roce 1939 uprchl před Hitlerem do Velké Británie. Zde pracoval v redakci českého vysílání BBC a přijal své pozdější příjmení Tigríd. Po roce 1945

se vrátil do vlasti, ale v roce 1948 znovu prchá před pronásledováním komunistů do zahraničí. Krátce pracoval v české sekci Rádía Svobodná Evropa, brzo však z RFE odešel a odstěhoval se do USA. V roce 1956 začal vydávat legendární čtvrtletník Svědectví, který se tiskl až ve dvacetitisícovém nákladu, z něhož se většina pašovala do Československa. Po roce 1989 se vrátil do Československa, byl poradcem prezidenta Václava Havla a v letech 1994-96 ministrem kultury v kabinetu Václava Klause. Do posledních chvil přispíval svými komentáři a úvahami do českých novin a časopisů. Poslední jeho komentář k výročí okupace roku 1968 byl zveřejněn v MF Dnes 21. srpna. Všechny české deníky s výjimkou komunistických Haló novin otiskovaly oslavné nekrology a vzpomínky zdůrazňující Tigrigovy zásluhy za obnovení demokracie v České republice.

Zemřel Zdeněk Kessler

Ve věku nedožitých 77 let zemřel 25. srpna bývalý předseda Ústavního soudu Zdeněk Kessler. V padesátých letech byl Kessler vězněn komunistickým režimem a po propuštění na amnestii v roce 1960 prošel několika manuálními zaměstnáními. Po listopadu 1989 působil jako poslanec a člen předsednictva Federálního shromáždění ČSFR, v roce 1992 byl jmenován soudcem Ústavního soudu ČSFR a v roce 1993 předsedou Ústavního soudu České republiky. Tuto funkci opustil ze zdravotních důvodů letos v únoru.

Čeští pašeráci drog se dostanou z Thajska domů
Thajská vláda 22. srpna schválila přemístění dvou

českých vězňů Emila Novotného a Radka Hankovicse k výkonu trestu v českých věznicích. Oba Češi byli odsouzeni v Thajsku k dlouholetým trestům vězení za pašování drog, čtyřladvacetiletý Hankovics na 25 let a sedmadvacetiletý Novotný na 50, po amnestii na 42,5 let. Jako podmínku přemístění vězňů do Česka si thajské úřady stanovily, že délka jejich trestů nesmí být krácena, dohoda však umožňuje podmíněné propuštění po dvou třetinách trestu.

Ekonomika

Světová jednička DHL míří do Prahy

Největší světová expresní pošta DHL postaví v Praze na Chodově centrum, z něhož bude od května příštího roku řídit své evropské operace. Do Prahy se přesunou činnosti dvou evropských řídicích středisek ze Švýcarska a Velké Británie. DHL zajišťuje expresní poštu a další logistické služby ve 228 zemích, má 170 tisíc pracovníků a pro přepravu využívá 254 vlastních letadel. Dvě další řídicí centra má DHL v Kalifornii pro americké a v Malajsii pro asijské operace. Šéf informačních systémů DHL Stephen McGucking sdělil 1. září českým médiím: "Pro Česko jsme se rozhodli kvůli kvalifikované a flexibilní pracovní síle, dobré telekomunikační síti, leteckému spojení a také vzhledem k investičním pobídkám." Hodnota těchto pobídek, poskytnutá agenturou Czechinvest, se odhaduje na několik miliard korun, ale její přesná výše není známa. DHL vznikla v USA v roce 1969 a po několika změnách majitelů ji vloni ovládla německá Deutsche Post, která ji spojila s

firmami Danzas a Euro Express, čímž vytvořila největší zásilkovou a logistickou firmu na světě.

Exministr Tvrdík do čela ČSA

Dozorčí rada letecké společnosti ČSA odvolala 2. září dosavadního prezidenta Miroslava Kulu a na jeho místo dosadila bývalého ministra obrany Jaroslava Tvrdíka (35). Skutečnost, že Tvrdík se dostal do čela ČSA bez výběrového řízení, se stala předmětem ostré kritiky všech českých médií. Zatímco premiér Vladimír Špidla tento postup obhajoval s tím, že zákon nebyl porušen, a že výběrové řízení "není předpisem pro takové případy", šéf poslaneckého klubu Petr Ibl v rozhovoru pro BBC připustil, že kauza Tvrdík může poškodit sociální demokracii a doslova řekl: "Tady si myslím, že se trochu hledala trafika pro Jaroslava Tvrdíka." Ministr financí Bohuslav Sobotka jako zástupce státu, který je hlavním akcionářem ČSA, upozornil na to, že ani předchozí prezident ČSA Kula neprošel konkurzem, a že "dozorčí rada rozhodla s vědomím příslušných institucí."

Průměrný plat v České republice: 17 084 korun

Český statistický úřad zveřejnil 26. srpna údaje o průměrných mzdách ve druhém čtvrtletí 2003. Ve srovnání s rokem 2002 průměrné výdělky v Česku stouply o 1090 korun a dosáhly výše 17 084 korun. Zveřejněná data ukazují, že ve sledovaném období rostly platy státních zaměstnanců o 1500 Kč, tedy rychleji, než v soukromém sektoru. Celkově se mzdy zvyšují pomaleji než počátkem roku, ekonomové varují, že růst by měl být pomalejší.

Nezaměstnanost na 10 procentech

Úřady evidují 524 980 lidí bez práce, míra nezaměstnanosti v ČR vzrostla koncem srpna na 10% (loni v srpnu byla 9,4%). Ministerstvo práce a sociálních věcí to oznámilo 8. září. Více postižena je Morava než Čechy a nejvíce nezaměstnaných je v severních regionech, kde míra nezaměstnanosti dvakrát převyšuje celostátní průměr.

Vláda schválila návrh rozpočtu se schodkem 115 miliard korun

Návrh státního rozpočtu na příští rok se schodkem 115 miliard korun schválila 17. září vláda. Ministr financí Bohuslav Sobotka je podle zprávy ČTK s dohodou v kabinetu spokojený a za důležité považuje, aby zákon přijala Poslanecká sněmovna a podpořila i další reformní zákony.

Kurzovní lístek České Národní Banky 29. 9. 2003 (střed)

EUR, 1	31.730
Kanada, 1	20.419
Slovensko, 100	77.155
USA, 1	27.805

Kultura

Odešel duchovní otec pana Tau

Po těžké nemoci zemřel 22. srpna v Praze režisér a scénarista Jindřich Polák (78 let). Byl duchovním otcem televizního seriálu s panem Tau, kdysi populárního klauna Ferdinanda a režisérem dalších četných filmů a seriálů, jakými byli například Návštěvníci, Lucie, postrach ulice, Chobotnice z II. patra a další. Z jeho ranné tvorby se do historie české kinematografie zapsaly filmy Smrt v sedle (1958), jedna z prvních českých filmových sci-fi lkarie XBI (1963) a drama o

českých válečných letcích v Británii Nebeští jezdci z roku 1968.

V pražské výstavní síni Mánes proběhla výstava Prazdroj české kultury

Od 5. do 26. září bylo možno v pražském Mánesu navštívit výstavu Prazdroj české kultury, která nesla podtitul Umění inspirované pivem. Jak již napovídá název, pořádal ji Plzeňský Prazdroj a.s. Nejednalo se však o reklamní akci, ale seriózní výstavu převážně výtvarného umění. Vystavena byla umělecká díla více než čtyřiceti autorů, např. Jiřího Koláře, Josefa Lady, Kurta Gebauera, Karla Halouna nebo Olafa Hanela. Inspirace pivem se projevovala někdy přímo (např. motivem püllitru), jindy skrytě. Hudební podbarvení obstarávaly reproduované písně převážně předlistopadových disidentů (Vladimír Merta, Vlastimil Třešňák), ale např. také písničkáře Jima Čerta, známého spoluprací s StB. Na malé "hradbě" z několika televizí, se promítalo současně několik českých filmů neodmyslitelně spojených s pivem, např. snímek Karla Steklého Poslušně hlásím, Hoří, má panenko Miloše Formana či Rozmarné léto Jiřího Menzela. Kolekci literárních děl jednoznačně dominovalo jméno Bohumila Hrabala. V Mánesu se konalo také několik doprovodných akcí: 10. září to byla beseda Pivo v mém životě s Michalem Vieweghem, Emilem Haklem a Václavem Koubkem, 17. září Máz piva a spisovatelé s Radko Pytlíkem, 20. září předvedli členové Divadla Jára Cimrmana výběr ze svých seminářů a 24. září vzpomínali přátelé Bohumila Hrabala na společně strávené chvíle.

46. ročník World Press Photo v Praze

150 oceněných snímků nejprestižnější světové soutěže novinářské fotografie World Press Photo bylo do 24. září k vidění v pražském Karolinu. Letošní ročník byl podle pořadatelů výstavy výjimečný především tím, že se ho zúčastnil rekordní počet profesionálních fotografů (celkem 3913 ze 118 zemí). Třináctičlenná porota udělovala ceny v devíti kategoriích (sport, příroda a životní prostředí, umění, věda a technika, aktualita, reportáž, každodenní život, portrét, lidé a události) rozdělených ještě na jednotlivou fotografii a sérii. Fotografií roku se stal snímek arménskému fotografa Erica Grigoriana pracujícího pro americký deník Los Angeles Daily News. Zachycuje chlapce sedícího u hrobu, kde bude pohřben jeho otec, který se stal jednou z obětí loňského zemětřesení v Íránu. Mezi vítěznými autory je i Čech Antonín Kratochvíl. Porota ocenila jeho snímek z barmského vězení, který vznikl pro list The New York Times (první místo v kategorii reportáž) a fotografii ženy prodávající divočinu na okraji národní rezervace Ndokiv v severním Kongu pořízenou pro časopis Discover (první cena v oblasti příroda a životní prostředí). Tento světoznámý fotograf, který nyní působí v Americe, se přihlásil do soutěže za Českou republiku, přestože již od roku 1968 žije v zahraničí. Součástí hodnocení snímků je i dětská cena World Press Photo, kterou každoročně uděluje devítičlenná porota jedenácti- a dvanáctiletých dětí. Tu v letošním roce obdržel Patrick Andrade za snímek zachycující chlapce krčícího se pod

nákladním autem, aby se sbíral kusy uhlí, které vysypali pracovníci Červeného kříže při humanitární pomoci v Kábulu.

12. ročník Etnofilmu zakončil letní program rožnovského skanzenu

Druhý zářijový víkend proběhla v Rožnově pod Radhoštěm veřejná nesoutěžní projekce filmů a videoprogramů s národopisnou tematikou. V rámci Evropských dnů kulturního dědictví tak obnovený festival prakticky zakončil letní prázdninové období v Dřevěném městečku. Valašské muzeum v přírodě je pro veřejnost otevřeno již od roku 1925. Historie přehlídky sahá do roku 1977. Změněné politické, kulturní a hospodářské poměry, a ukončení oficiální podpory zájmové umělecké činnosti poněkud ztížily pořádání dalších ročníků. Akei se podařilo částečně obnovit až roku 2000 retrospektivní přehlídkou vítězných filmů z předešlých ročníků. 11. ročník pro rok 2001 se už konal jako nesoutěžní projekce střídající se s obdobným festivalem v Čadci. Letošní ročník nabídl filmovou kolekci tří tematických bloků, jejichž náplní bylo lidové umění, řemeslná výroba a národopisná dokumentace, folklorismus. Ostravské studio Telepace uvedlo působivé zpracování záběrů z obce Staré Hamry z druhé poloviny 50. let, ještě než došlo k zatopení jejího středu přehradou Šance. K zajímavým národopisným ukázkám patřil videosnímek Romská řemesla v Bulharsku, kterou představilo brněnské Muzeum romské kultury. Pohádka Malý Janek studenta FAMU Tomáše Dorušky ukázala rovněž příběh z romské komunity vsetínských holobytů. Příjemným zpestře-

ním byla poema slovenského amatérského filmaře V. Kružíče Bok po boku o společné práci člověka a koně. Na přípravě programu se podílela i Česká televize (studio Ostrava). K někdejšímu renomé festivalu vede ještě dlouhá cesta, ale již druhý obnovený ročník naznačil, že se zřejmě vykořičilo správným směrem.

Jára Cimrman má internetový Zpravodaj

Ve středu 17. září byl na adrese www.cimrman.at spuštěn Cimrmanův Zpravodaj - internetová prezentace souboru Divadla Jára Cimrmana. Webové stránky obsahují aktuální informace o souboru jakož i "aktuality" z let 1900 až 1908. Zpravodaj přináší představení členů divadelního souboru, popisy jednotlivých her včetně fotografií a speciálně vybraných audio a video ukázek. Je zde popsána i historie Zpravodaje a jeho vztah k webu, tedy vlastně vebu: "Umísťování zpravodajů na veřejné budovy - neboli "veby", jak jim Cimrman zkráceně říkal - byl poměrně jednoduchý proces. Prakticky k tomu stačilo lepidlo, volná zeď a nestřežený okamžik." Pasáž z dějin Zpravodaje vysvětluje rovněž výběr netradiční internetové domény: "Byla zvolena na čestnou památku Annemary Tilbachové, dominy, se kterou Cimrman těsně spolupracoval při vydávání svého tištěného zpravodaje."

Sport

Čeští fotbalisté se kvalifikovali

na mistrovství Evropy

Národní tým vedený trenérem Karlem Brucknerem si vybojoval účast na evropském šampionátu po výhře 3:1 nad Nizozemskem, po níž už nemůže být předstížen v

čele třetí kvalifikační skupiny. Čtyři dny před soubojem s Nizozemskem, ve středu 6. září, si reprezentace přivezla tři kvalifikační body z Běloruska. Branky vstřelili Nedvěd, Baroš a Šmicer. Po úspěšném završení kvalifikace zachoval kouč Bruckner chladnou hlavu. "Na emoce nemám čas, jen mám pocit dobře odvedené práce," uvedl na tiskové konferenci po skončení zápasu. Češi zaskočili nizozemského soupeře aktivní hrou a již v desáté minutě přišel první důležitý moment. Davids po dvou ostrých faulech na Rošického a klubového spoluhráče Nedvěda vyfasoval žlutou kartu. O tři minuty později navíc postrčil Poborského v šestnáctce a po druhé žluté kartě se poroučel do šaten. Navíc zavinil penaltu, kterou proměnil Koller a zaplněná Letná poprvé vybuchla. Druhou branku přidal Poborský, který lehkým obloučkem připo-

mněl svůj nejslavnější gól z Eura 1996. I v oslabení dokázali Nizozemci snížit. Chvilkové nepozornosti a nedůsledného odvracení míče využil Van der Vaart a snížil. Definitivní podobu výsledku dal střídající Baros, který si posadil na zem vracující se Van Bommela i brankáře Van der Saara a zvýšil na 3:1.

Sport stručně

* Pět účastnických míst na olympijských hrách v Athénách a dva cenné kovy přivezli čeští veslaři z MS v Miláně. Bronzovou medaili vybojoval na kanále Idroscalo dvojskif Ondřeje Synka a Milana Dolečka. Vítězové uplynulého ročníku Světového poháru nestačili ve finálové jízdě na Francouze a domácí Italy. O jednu příčku lépe došla ve finále česká párová čtyřka David Jírka, Jakub Hanák, David Kopřiva a Petr Vitásek, která nestačila jen na obhájce titulu z Německa. Těsně pod medailovými stup-

ni, na čtvrtém místě, skončili skifáři Václav Chalupa a Miroslava Knapková. Poslední finálová účastnice Daniela Nacházelová skončila v neolympijské disciplíně skifařek lehkých vah pátá.

* Jako první evropská země hostila Česká republika poslední srpnový víkend raftařský světový šampionát. Na Čertových proudech pod přehradou Lipno obě posádky české reprezentace potvrdily svou příslušnost ke světové raftařské elitě. Mužská šestice z RK Trója zahájila šampionát stříbrnou medailí v paralelním sprintu a v dalších dnech přidala vítězství ve slalomu i sjezdu a vybojovala tak titul absolutních mistrů světa v kombinaci. Ženská posádka nazvaná Jezinky, složená ze závodnic RK Stan a Trója, hned v prvním kole vyřazovacího závodu v paralelním sprintu vypadla vinou padesátivteřinové penalizace za předčasné ponoření

pádel do vody, vynahradila si to ale vítězstvím ve slalomu. V závěrečném sjezdu však Jezinky nestačily na tým z Nového Zélandu a musely se před ním sklonit i v konečném hodnocení kombinace a spokojit se s druhým místem.

* Čtyři medaile si veze česká výprava z MS v rychlostní kanoistice v americkém Gainesvillu. Tři z nich byly z neolympijské dvousetmetrové trati: Martin Doktor na ní po bronzě z pětistovky obsadil druhé místo, stejně jako debikanoisté Petr Fuksa a Petr Netušil. Další bronz získala čtyřkánoe ve složení Fuksa, Netušil, Jan Brečka a Karel Kožíšek.

* Diskařka Věra Pospíšilová se rozloučila se sezónou vítězstvím ve finále Grand Prix v Monaku. Druhým pokusem hodila 65,42 metru, což bylo o 32 centimetrů víc než druhá Američanka Artha Hillová. Pospíšilová skončila na srpnovém MS na pátém místě.

CZECH RADIO SCHEDULE

for the Cleveland Area

WERE 1300 AM

Saturdays 2.00 – 3.00 p.m.

Host: Frank Moravcik

Sundays 1.00 – 3.00 p.m.

Host: Joe Kocab

Jerry Jiráček

Vás zve k poslechu hudby z naší vlasti

na rádiové stanici 1450 AM

v neděli v 9.00 am

a v úterý a ve čtvrtek v 9.30 pm

OBJEDNEJTE SI POLITICKÝ ČTRNÁCTIDENÍK

HLASATEL

Nejstarší český píšíci noviny
publikované v Americe, mající
své čtenáře po celých USA i jinde.
Servis nezávislých komentářů,
zpravodajství a informací
z ČR a z krajského života.

*Pište si o ukázkové číslo zdarma
na adresu:*

HLASATEL,
2470 Brunswick Circle, Unit B1
Woodridge, Illinois 60517

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Jan Pavel II. 25 let papežem

16.října 1978 byl v Římě zvolen kardinál Karol Wojtyła, arcibiskup krakovský, nejvyšší hlavou katolické církve.

Během svého pontifikátu vykonal následující obdivuhodné dílo:

(Statistika publikovaná dne 1.zář 2003)

Pastýř církve

Svatý Otec vydal 14 encyklik, 13 postsynodálních exhortací, 38 apoštolských listů.

Svolal 15 biskupských synod.

Vyhlásil 477 nových svatých a 1327 nových blahoslavených.

Během 8 Konzistoří jmenoval 201 nových kardinálů.

Měl 1060 generálních audiencí, na kterých se setkal se zhruba 17 milióny věřících.

Na zvláštních audiencích přijal 890 prezidentů a předsedů vlád.

Svatosti

Svatost křtu udělil 1384 dospělým a dětem.

Svatost břimování 1597 břimovancům.

Svatost smření udělil asi 300 kajcníkům.

Svatost manželství 77 párům.

Svatost pomazání nemocných 274 osobám.

Svatost kněžství udělil 2123 jáhnům.

Biskupskou konsekraci udělil 321 diecézním a řeholním kněžím.

Cesty

Vykonal 101 zahraničních apoštolských cest.

Navštřvil 130 států.

614 různých míst.

Přednesl 2399 projevů.

Na zahraničních cestách strávil 575 dní.

Nalétal 1.160.113 km.

Pastorační cesty v Africe

14 cest, 40 navštřvených států, doba pobytu 111 dní.

V Africe nenavštřvil pouze tyto země: Alžřsko, Etiopii, Eritreu, Libřrii, Lýbii, Mauretánii, Namíbii, Niger, Sierra Leone, Somálsko a Západní Saharu.

Pastorační cesty na americkém kontinentě

25 cest, 28 navštřvených zemí, doba pobytu 181 dní.

Navštřvil všechny země jižní, střední a severní Ameriky kromě: Guyany, Francouzské Guyany.

Pastorační cesty v Asii

13 cest, 20 navštřvených států.

Na tomto kontinentě nezavřtal do Číny, Vietnamu, Surinamu, Iránu a Iráku.

Pastorační cesty v Evropě

54 cest, 36 navštřvených států, doba pobytu 187 dní.

Nenavštřvil Rusko, Bělorusko, Srbsko-Černou Horu, Kypr, Moldavsko, Monacké knížectví a Andoru.

Pastorační cesty v Oceánii

3 cesty, 5 navštřvených států, doba pobytu 19 dní

Pastorační cesty v Itálii

142 cest mimo Řím. V Římě vykonal pastorační návštěvu téměř 300 farností.

Svatého nám Otce, Bože, v lásce chraň a zachovej!

Kristus naděje Evropy - Středoevropské katolické dny

30. neděle v liturgickém mezidobí 26.října 2003 - Rakousko

Katolická církev v Bosně a Hercegovině, České republice, Chorvatsku, Maďarsku, Polsku, Rakousku, Slovensku a Slovinsku společně pořádá v tomto roce (od 1.6.2003 do 23.5.2004) Středoevropské katolické dny. Dnes se citíme zvláště spojení s církví v Rakousku.

Svoboda Rakouska

Dnešní neděli Rakousko slaví státní svátek. S vděčností v tento den vzpomínáme na datum 25. října poslední voják 26.října 1955 byla vyhlášena neutralita Rakouska. Od té 1955, kdy opustil obsazené území Rakouska doby je Rakousko svobodnou zemí v srdci Evropy. 1995 se Rakousko stalo členem Evropské unie.

Při vši starosti o prosperitu a bezpečnost vlastní země je stálou výzvou a úkolem také dobrý vztah k sousedním zemím. Znamením vstřícnosti jsou v tomto ohledu akce zaměřené na pomoc obyvatelstvu zemí, v nichž kvůli válce a nucenému přesídlení nastala kritická situace (např. „Nachbar in Not“). Napříč hranicemi má narůstat důvěra.

Svatý patron Rakouska

Patronem Rakouska je sv. Leopold III., markrabě rakouský. Narodil se kolem roku 1075 v Garsna Kamp. Již ve věku dvaceti let byla Leopoldu III. svěřena vláda země. Byl v boji o investituru prostředníkem mezi císařem a papežem, a tak v Rakousku zachoval mír. Leopold III. se také mimořádným způsobem zasloužil o církevní život v zemi a založil několik klášterů. Zemřel 15. listopadu 1136. Jeho hrob se nachází v klášterním kostele Klosterneuburg u Vídně.

K úvodu mše svaté

V neděli slavíme vzkříšení Ježíše Krista, jeho vítězství nad hříchem a smrtí. Ve svém díle spásy Ježíš Kristus ohlašoval své vítězství ve znameních spásy, ve svých ranách a zázracích uzdravení.

Taková znamení jsou darována i nám. Pro Rakousko bylo osvobození od cizího obsazení a nově nabytá svoboda veli-

kým znamením naděje. Pro všechny národy, dneška i budoucnosti, je Ježíš Kristus zachráncem a vykupitelem, znamením naděje. Ve svátosti křtu jsme s ním spojeni. Jemu se svěřujeme.

K bohoslužbě slova

První čtení: Jer 31,7-9:

Slepé a kulhavé utěší a povede domů.

Druhé čtení: Žd 5,1-6:

Ty jsi kněz na věky

podle řádu Melchisedechova.

Evangelium: Mk 10,46-52:

Pane, ať vidím! [celý text str.4]

Dějiny lidstva jsou spouštěny nevěrou, utrpením, nemocí a nouzí. Božím zásahem a spoluúčastí mohou být dějiny zkázy přeměněny na dějiny spásy.

Prorok Jeremiáš po pádu rozdělené říše Judska a Izraele přislíbil sklíčeným národům Boží spásu a nový počátek: „Raduj se Jákobe, vzdávej chválu a jásej: Pán vysvobodil svůj lid. Shromáždí uje své věrné a vede je domů, slepé a kulhavé, těhotné i ty, jež právě porodily.“ Velká obec se vrací do své vlasti.

Skrze Ježíše Krista, jediného, pravého a věčného velekněze, toto přislíbení platí všem národům a národnostem. Slepý Bartimaios slyšel o Ježíši Kristu, synu Davidovu, důvěřoval mu a nepřestal Ježíše prosit o smilování. Bartimaios chtěl znovu vidět. Jeho víra v Ježíše Krista mu pomohla.

V nás všech žije velká touha – Bartimaiova – být uzdraven z vlastní slepoty, touha opravdu vidět.

Slepí mají těžký život. Mohou jim pomoci lékaři, medicína jim může usnadnit život. Ta však zůstává bezmocná vůči zaslepenosti duší.

Zaslepenost naší duše nás činí slepými vůči druhým lidem. Vůči jejich radostem a strastem, vůči skutečnosti světa. Činí nás slepými vůči Božímu působení a znamení jeho lásky k nám. Vede nás do temnoty beznaděje a tmy. Zaslepenost naší duše, našeho srdce nemůžeme s druhými sdílet. Hledáme někoho, kdo nás zachrání: Ježíš Kristus, syn Davidův. Jako Bartimaios k němu můžeme

volat: „Mistře, měj s námi slitování, chceme zase vidět a moci doufat!“ Jsme schopni z naší víry načerpat důvěru, která pomohla Bartimaiovi?

Pro ty, kteří věří v Krista, kteří se k němu obracejí, se otevírají cesty života. Doprovází nás. Novým způsobem se naplňuje slovo proroka Jeremiáše: „Radostně plesejte, chválu vzdávejte a jásejte, národové Evropy: Hospodín vás spasí. Ať jste kdekoli, Pán je všude s vámi, uzdraví vás a shromáždí z nejoblehlějších koutů země a přivede domů.“

S Ježíšem Kristem jsme na cestě do nové Evropy, on je nadějí Evropy.

Přímlyvy

Ježíš Kristus je naší nadějí. K němu voláme:

- Za církev, za našeho papeže Jana Pavla II., za biskupy v zemích Evropy a na celém světě:

Posiluj je v jejich snaze svědčit všem lidem o světle tvého poslání.

- Za evropské národy a národy světa: Osvobod' je ze zaslepenosti egoistického myšlení, otevři jim oči pro radost a strasti jiných národů.

- Za nemocné, trpící a osamělé:

Posli jim lidi, kteří jim ukáží, že ti mohou důvěřovat v každé nouzi a každém nebezpečí.

- Za nás všechny:

Posilni naši víru v tebe, spasitele světa. Nechť si navzájem pomáháme.

- Za naše zemřelé:

Smiluj se nad našimi zemřelými a naplň jejich naději v tvém království.

Pane, náš Bože, dobrý Otče, tys nám seslal svého Syna, abychom načerpali novou naději. Svými slovy a životem je nám pravou cestou k nové Evropě a novému světu. Chválíme tě a velebíme na věky. Amen.

Díkuvzdání po přijímání

Chválíme tě, Pane Ježíši Kriste, neboť svým vtělením jsi nám otevřel cestu spásy. Prosíme tě, dej, abychom jednou viděli a prožívali to, co nyní s bdělým srdcem očekáváme. Neboť ty žiješ a kraluješ na věky věků. Amen. (ČBK)

Třetí návštěva papeže na Slovensku

Ve dnech 11. až 14. září 2003 se uskutečnila již třetí cesta Svatého Otce Jana Pavla II. na Slovensko. Návštěva Slovenska byla současně 102. papežovou zahraniční cestou v průběhu jeho 25 letého pontifikátu. Poprvé navštívil Svatý Otec Slovensko v roce 1990. V rámci návštěvy Československa přicestoval také do Bratislavy, kde nečekaně porušil protokol a na letišti políbil zem. To dělal pravidelně jen ve hlavním městě. Někteří slovenští představitelé v tom viděli už tehdy předzvěst osamostatnění Slovenska. Podruhé navštívil Jan Pavel II. Slovensko v roce 1995.

Přivítání Svatého Otce na letišti v Bratislavě

Papež přistál na bratislavském letišti tři minuty před jedenáctou hodinou ve čtvrtek 11. září. Jeho letoun přivítaly nadšené výkřiky stovek věřících, kteří ho přišli přivítat.

„Děkujeme vám, že jste se znovu rozhodl přinést poselství naděje zemi pod Tatrami, která je vám blízká,“ uvítal papeže slovenský prezident Rudolf Schuster společně s předsedou parlamentu Pavlem Hrušovským a premiérem Mikulášem Dzurindou.

Poté přišel na řadu papežův uvítací projev. „Děkuji Pánu, že mi dopřál už potřetí vstoupit na milovanou slovenskou zem. Přicházím jako poutník evangelia,“ uvedl Jan Pavel II., který vyzval Slováky, aby svou bohatou křesťanskou tradicí přispěli k budování nové Evropy.

„Nespokojte se jen s hledáním ekonomických výhod. Velké bohatství může vyvolat i velkou chudobu,“ znělo papežovo poselství na bratislavském letišti, kde jeho přilet sledovaly desítky novinářů a fotoreportérů z mnoha zemí a dvacítky televizních štábů. Z projevu přečetl papež jen prvních pár odstavců a požádal Roberta Ulanda ze Státního sekretariátu Svaté stolice, aby projev četl místo něj. Poté, co si odpočinul, projev dokončil: „Nech Bůh požehná Slovensku.“

Po uvítacích ceremoniích Jan Pavel II. nasedl do papamobilu a vydal se směrem k sídlu apoštolské nunciatury. Po cestě mával tisícům shromážděných věřících. Na nunciaturě se potom uskutečnilo několik oficiálních setkání s církevními a politickými představiteli. Odpoledne navštívil Jan

Pavel II. katedrálu sv. Jana Křtitele v Trnavě, kde byl přivítán arcibiskupem Janem Sokolem a mnoha tisíci slovenských věřících.

V pátek 12. září kolem desáté hodiny přistálo letadlo s Janem Pavlem II. na letišti ve Sliaci, odkud ho papamobil přepravil do Banské Bystrice ho přepravil papamobil. Ve městě se už od rána shromažďovaly tisíce poutníků. Neodradilo je ani nepříznivé počasí. V půl jedenácté na náměstí Slovenského Národního Povstání celebroid papež mši svatou. Při mši svaté při vyznání víry otevřel diecézní biskup Rudolf Baláž za přítomnosti Svatého Otce diecézní synod. Po skončení mše pozdravil papež i poutníky, kteří se na náměstí nevešli a mši sledovali na velkoplošné obrazovce u památníku SNP. Na papeže, svého krajana, se přijela podívat i řada věřících z Polska. Poutníci odevzdali během mše papežovi dary, mezi nimi i ručně přepsaný Nový zákon. Papež daroval banskobystrické diecézi kalich. Na závěr mše papež poděkoval za přijetí, kterého se mu v Banské Bystrici dostalo, a požehnal všem přítomným. Podle odhadu, který zveřejnila televize, bylo v Banské Bystrici kolem 100 tisíc lidí, asi polovina z nich na náměstí SNP. Odpoledne navštívil papež kněžský seminář v Badíně a setkal se se zástupci slovenské biskupské konference a uskutečnilo se zde ekumenické setkání.

Mše svatá v Banské Bystrici

Homilie Svatého Otce při mši svaté v Rožňavě

V sobotu 13. září v 11.30 hodin Jan Pavel II. celebroid mši svatou v Rožňavě v přírodním amfiteátru pod kopcem Rákoš, kde se sešlo přes 200 tisíc věřících ze Slovenska, Polska, Maďarska a Ukrajiny. Věřícím nepřálo počasí, bylo chladno a po dešti se lidé brodili blátem.

Papež k věřícím promluvil také v maďarském jazyce, protože Rožňava leží blízko maďarských hranic a v okolí města žije početná maďarská menšina. Mezi oficiálními hosty byli prezident Slovenské republiky Rudolf Schuster, předseda parlamentu Pavel Hrušovský a předsedkyně maďarského parlamentu Katalin Sziliová.

Svatý Otec v papamobilu v bratislavských ulicích

Program papežovy návštěvy na Slovensku vyvrcholil v neděli 14. září v Bratislavě - Petržalce. Jan Pavel II. přijel do areálu kostela Svaté rodiny krátce před 9.30 hodinou v papamobilu se spuštěnými okny mezi velké množství věřících, které pozdravil a mával jim bílým kapesníkem. Liturgie se nesla v duchu svátku dne - Povýšení svatého kříže. V úvodu slavnostní mše Svatý Otec blahořečil mučedníky Zdenku Cecílii Schelingovou a řeckokatolického biskupa Vasilu Hopku, kteří se stali oběťmi komunistického zločinného systému. V homilii vzdal Jan Pavel II. díky Bohu za „milovaný slovenský národ“, který „dokázal aj v ťažkých chvíľach zachovať vernosť Kristovi a jeho Cirkvi“ a pokračoval:

„Povzbudzujem Ťa: nikdy sa nehanbi za evanjelium! Chráň si ho vo svojom srdci ako najcennejší poklad, z ktorého môžeš čerpať svetlo a silu do každodenného života,“ řekl. Na závěr mše svaté Jan Pavel II. promluvil k věřícím v šesti jazycích. Jako prvním požehnal maďarským poutníkům v jejich rodné řeči a přál jim, aby je Pán Ježíš zahrnul milostí a naplnil darem svého Ducha. Srdečně pozdravil německy mluvící poutníky, zvláště ty, kteří přišli z Rakouska. Ukrajincům připomněl svou apoštolskou cestu do jejich země. Požehnal i poutníkům z Česka a Polska a na závěr promluvil k přítomným Italům. Slavnostní mše se za Českou biskupskou konferenci zúčastnil pražský arcibiskup kardinál Miloslav Vlk, emeritní královéhradecký arcibiskup Karel Otčenášek a olomoucký světící biskup Josef Hrdlička. Celkem se této mše svaté zúčastnilo 6 kardinálů, 45 biskupů a kolem 200 až 250 tisíc věřících.

Závěrečná mše svatá v Bratislavě-Petržalce

Po mši svaté se všichni pomodlili Anděl Páně a na závěr Svatý Otec řekl ještě tato slova: „Na záver tohto slávenia sa všetci chceme v mysli ešte raz postaviť pod Kristov kríž, a prijať od Neho, ako vzácny dar, jeho Matku, ktorá od tej chvíle je aj Matkou Cirkvi. Podľa príkladu apoštola Jána, aj my si ju berieme k sebe (Jn 19,27), aby sme sa od nej učili počúvaniu a obetavej skromnosti, vlastnostiam, ktorými sa vyznačovala ako prvá učeníčka Pána. Spoločne s novými blahoslavenými prosme Pannu Máriu, aby, na jej príhovor, kresťanské spoločenstvo žijúce na Slovensku bolo bohaté na svätosť, odvážne v konaní dobra, a silné vo svedectve.“

Po mši svaté odjel Svatý Otec v limuzíně na nunciaturu, kde se konal oběd s kardinály a biskupy. Po rozloučení s oficiálními představiteli Slovenska odletěl v podvečerních hodinách Svatý Otec zpět do Říma.

Čtyři dny trvající návštěva Svatého Otce na Slovensku přilákala pozornost mnoha světových médií. V souvislosti s návštěvou papeže působilo na Slovensku víc jak 1000 novinářů ze 17 zemí světa. Zahraniční novináři přicházeli hlavně z okolních států s výjimkou Ukrajiny. Nejpočetnější štáb měla Slovenská televize a nejvíce zahraničních novinářů přišlo z Polska (152). Podrobné informace o celé cestě Svatého Otce na Slovensko naleznete na <http://www.papez.info>

Piaristé - Sv. Josef Kalasánský

Pokračování ze str. 2

Znakem řádu jsou v červeném (modrém) poli písmena MA (Maria), nad nimi korunka s křížkem, pod písmeny řecká písmena MP

ΘΥ (Metér Theú, Matka Boží), pod nimi jedna šesticípá hvězda, po stranách korunky po jedné hvězdě, všechno v aureole. Heslo: Ad majus pietatis incrementum. Za řeholní oděv slouží piaristům černý talár přepásaný cingulem. Hlavní úctu projevují piaristé Panně Marii; jejich vlastním světce je svatý Josef Kalasánský, svatořečený však až roku 1767 papežem Klementem XIII. Zobrazen je v piaristickém oděvu, často obklopen dětmi, někdy klečící před mariánským obrazem.

V 17. století přišli piaristé do českých zemí, v druhé polovině 19. století četné piaristické koleje a rezidence v českých zemích zanikly a jejich školy byly převedeny do státní školské správy. Příčiny, proč piaristických ústavů v naší vlasti ubylo byly: 1. Hmotné a finanční starosti ve vydržování velkého počtu kolejí, rezidencí a jejich škol. 2. Dva nové státní zákony: první z nich stanovil větší počet tříd na středních školách a v důsledku toho také větší počet profesorů. Druhý zákon žádal pro kandidáty gymnasijsního učitelství tříleté studium na univerzitě. Proto na pražské filosofické fakultě studovalo v letech 1870 skoro 40 piaristů, avšak v téže době v těchto dvou desetiletích zemřelo 50 činných piaristických profesorů a učitelů. Počet připravovaných kandidátů nedostačoval k vyplnění mezer. V důsledku toho přecházeli hlavní ústavní domy do státní správy. 3. Celková politická situace, která nastala po roce 1849, která donutila četné piaristy k přejití do státní školské služby (žili pak mimo kolej).

Piaristé na Moravě v době totality vy-

mřeli. Po 90. roce byli obnoveni zásluhou Slovenska. Dva piaristé ze Slovenska po roce devadesát začali působit ve Strážnici. Pokud jde o působení ve světě, tak se u piaristů slibně rozvíjejí misie - a to hlavně v Africe a v Indii. Dnes řehole piaristů působí v 30 provinciích, viceprovinciích a generálních delegaturách ve všech kontinentech, mimo Austrálii. Největší rozvoj zaznamenávají piaristé v Jižní Americe.

Záměrně si připomeňme konec života svatého Josefa Kalasánského až nyní, abychom si uvědomili, že i svatí a světice Boží mívávají také své problémy, těžkosti a kříže, které jim způsobili lidé zlého srdce. Nejkrutější zkoušku svého života podstoupil svatý Josef Kalasánský již jako stařec 65 letý. Kněz jeho kongregace Mario Sozzi a jeho spolupracovník Štěpán Cherubín chtěli ve svůj prospěch využít slávu školy. Dosáhli důležité postavení v řeholi a zasedli tam nepořádek a nesvornost. Josef Kalasánský byl dokonce udán i u Svaté stolice; některá obvinění byla velmi závažná; jiná souvisela s jeho údajnou senilitou. Svatá stolice dala J. Kalasánského zatknout. Vodili ho po ulicích jako zločince a dokonce se dostal i do vězení. Byl vyslýchán. Jezuita Silvestr Pietrasantha, který byl pověřený přezkoumáním věci, podal příznivou zprávu, ale přesto papež Innocenc X. řeholi povolil

jen jako bratrstvo bez slibů a ne jako řeholi. Tento úder zasáhl Josefa jako 90 letého starce, ale nesl ho obdivuhodně. Snášel pokorně všechny urážky jako užitečnou zkoušku pro vlastní duši. Říkal: „Bylo by bláznovstvím starat se hlavně o druhotné věci, čili o lidi, a pouštět ze zřetele to nejprvnější ze všeho, Boha, který nám tyto lidi posílá do cesty pro naše dobro.“

Josef pevně věřil, že jestliže si Bůh jeho školy opravdu přeje, jistě budou obnoveny. Měl pravdu, poněvadž jeho školy povstaly znovu a ještě lepší, tentokrát v opravdovém duchu svého svatého zakladatele. Tohoto dne, který předvídal a ve který tolik doufal, se však Josef Kalasánský už nedožil. Zemřel roku 1648 v pozhnaném věku 92 let, jako nový křesťanský Job zraněný v srdci i na těle. Stále žehnal svým pronásledovatelům. Přes jejich ocerňování a ponižování zůstal vyrovnaný. Zachoval si pevnou důvěru v Boží spravedlnost.

Papež Pius XII. v roce 1948 prohlásil svatého Josefa Kalasánského za patrona křesťanských škol.

I my ve všech našich křížích a těžkostech, jako svatý Josef Kalasánský, důvěřujeme v pomoc, dobrotu a lásku Boží. Uvědomme si, že Bůh je s námi, i když jsou určití lidé proti nám. Tomu nás učí i příklad zakladatele piaristů.

Doc. ThDr. František Janhuba

Piaristické gymnasium v Kroměříži z konce 17. století

Blahoslavená sestra Zdenka Schelingová

Pokračování ze str. 3

tiskl ke dnu koryta, že jsem se dusila vodou. Jindy dva chlapi mě za vlasy odtáhli do vedlejší místnosti, tam ze mě strhali šaty, svázali mi ruce hrubým provazem a takto obnaženou mě vytáhli na skřípec. Nakonec mě zavěsili na skobu. Tři noví chlapi vstoupili do místnosti, postavili se pode mě a řvali na mě jako na zvíře. Násilím chtěli, abych prozradila, kdo mi pomáhal při osvobození kněze z nemocnice. Na tyto otázky jsem tvrdošíjně odpovídala: nikdo, nikdo, nikdo mi nepomáhal! Tehdy mě začali bít gumovými obuškami. Bili a bili dokud jsem neztratila vědomí. Nevím, jak dlouho mě nechali viset na skobě. Po jistém čase jsem se probudila zavinitá v plachtě, která byla mokrá od krve. Mučitelé vědrem studené vody polévali vyšetřované, kteří při strašném bití ztratili vědomí. Na plachtě byly krvavé skvrny, krev prosakovala z mých ran. Nedovedu si vzpomenout, jak dlouho jsem ležela na betoně. Znovu mě vytáhli na skobu, nyní již při prvním úderu obuškem jsem ztratila vědomí. V polovědomí jsem pak viděla, že znovu ke mně přišli chlapi a zařvali na mě: pověz nám, kdo ti pomáhal... mluv nebo tě zabijem.“

Strašné útrapy, které podstupovala při vyšetřování, vyprovokovaly problémy oční a nakonec i rakovinu. Sestra Zdenka se pak musela léčit ve vězeňské nemocnici. Nejprve začala mít problémy s očima. I přes pomoc bývalého primáře oční kliniky v Karlových Varech se její zrak nezlepšoval. Potom naplno propukla rakovina vyvolaná bitím obuškem. Nakonec jí museli amputovat i pravé prso.

Když bylo téměř jisté, že jí pro vážný zdravotní stav zůstává jen několik týdnů života, propustili ji 16. dubna 1955 z vězení. Sestra Zdenka, vysílená vězením a těžkou chorobou, prožívala poslední období svého pozemského života v Trnavě, kde též nakonec 31. července 1955 svou šlechetnou duši odevzdala Pánu. Pohřeb se konal 2. srpna 1955 v Trnavě. Dnes je tělo blahoslavené sestry Zdenky pochované v Podunajských Biskupicích. Sestra Zdenka dovršila svou pozemskou pouť za Kristem ve vědomí, že „nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí svůj život za své přátele.“ (Jan 15,13)

V roce 1970 byla sestra Zdenka soudně rehabilitována a nejvyšší soud v Bratislavě 6. dubna 1970 konstatoval, že rozsudek bývalého Státního soudu v Bratislavě byl vydán na podkladě nesprávných skutkových zjištění, dále Krajský soud zjistil, že činnost, která byla podkladem odsuzujícího rozsudku, byla vyprovokovaná, organizovaná a řízená orgány bezpečnosti a sestra Zdenka a dvě další obviněné byly uznány vinnými trestným činem velezrady v rozporu s tehdy platným trestním zákonem. Výrok nejvyššího SSR ze dne 18. listopadu 1970 pak zdůrazňuje nevinu odsouzených.

Státní soud v Bratislavě v roce 1952 odsoudil sestru Zdenku na 12 roků ztráty svobody. Vyměřené roky trestu si však neodpykala a z vězení se již do občanského života nevrátila. Po tři a půlročním pobytu ve vězeních bývalého

Československa zemřela předčasně jako 39 letá na následky mučení.

Věříme, že Bůh přijal svou věrnou služebnici po strašných utrpeních do domova své věčné lásky. Její beatifikace papežem Janem Pavlem II. je také připomenutím její velké oběti. My ji od této chvíle můžeme uctívat ve svých modlitbách a prosit ji o přímluvu.

Doc. ThDr. František Janhuba

Svatý Otec Jan Pavel II. prohlásil Boží služebníky Vasil'a Hopku (o něm jsme psali v minulém čísle HN) a Zdenku Schelingovou za blahoslavené 14. září 2003 těmito slovy:

„My, prijímajúc želanie našich bratov Jána Babjaka, biskupa Prešovskej eparchie a arcibiskupa Jána Sokola, metropolitu Bratislavsko - trnavskej arcidiecézy a mnohých ďalších bratov v biskupskej službe a iných veriacich, po tom, ako sme dostali vyjadrenie Kongregácie pre kauzy svätých, našou Apoštolskou Autoritou dovoľujeme, aby sa ctíhodní Boží služobníci Vasil' Hopko a Zdenka Schelingová odtiaľ nazývali blahoslavení a aby sa mohli sláviť ich sviatky na miestach a podľa noriem práva, každý rok: pre Vasil'a Hopka 11. mája a pre Zdenku Schelingovú 30. júla. V mene Otca i Syna i Ducha Svätého.“

Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050

(773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

Robert Vlach

Právní služby

1. dopravní přestupky včetně
2. jízdy v opilství
3. suspenze a revokace řidičského průkazu
4. bankroty
5. kup a prodej nemovitostí
6. rodinné záležitosti, pozůstalosti
7. emigrační záležitosti
8. trestní právo

Mluvíme česky

6904 W. Cermak Road
Berwyn, IL 60402
Tel. (708) 795 - 4400

„KARLIN WEDNESDAY DANCES“

admission only \$ 2 at the door

“2003”

“Czech food” from 5.30 - 7.30 PM
call for reservations: 216 - 661 - 4726
Dancing from 7.30 - 10.30 PM

Karlin Hall 5304 Fleet Ave, Cleveland, OH

For details call: 216 - 883 - 4760

October 1: AL MACHUSIK
8: B.B. CONNECTION
15:
22: NORTHERN OHIO
29: HOMESTEADERS

November 5:
12: FRANK SPETICH
19: „SOUSEDKÁ“
J.PASTIRIK / LANDFELD
26: FRANK MORAVCIK

November 2, 2003, 12.00 Noon until 8.00 PM

Annual Czech & Slovak Party

Sokol Cultural Center,
23600 West Warren, Ave. Dearborn Hts., MI
Bus from Karlin - information: 440 - 439 - 3653

Nový POLYGON

český zahraniční časopis

pokračovatel sloučených zahraničních dvouměsíčníků
REPORTÉR ve Švýcarsku a ZÁPAD v Kanadě,
nástupce časopisu POLYGON

Má čtenáře po celém světě.

Reflektuje dění v České republice
očima českých i zahraničních dopisovatelů.

Vychází 6x ročně v rozsahu 96 stran.

**Vydává Nakladatelství PRIMUS, Walenguffen,
8758 Obstdalden, Schweiz.**

Termíny vydání časopisu v roce 2003 jsou následující:

- č. 1 vyšlo v polovině května, č. 2 koncem června,
- č. 3 v polovině srpna, č. 4 koncem září,
- č. 5 v polovině listopadu, č. 6 koncem prosince.

Ceny předplatného vč. poštovného:
CZK 720 / CHF 59 / EUR 40 / USD 53
(či ekvivalent v jiné měně)

Časopis rozšiřují také Společnosti PNS a.s.
(cena jednotlivého čísla činí 110 Kč)
Objednávejte na tel. č. 224 828 495
nebo na e-mailové adrese

casopis@primus.cz

Pozvání

na

VZPOMÍNKOVÉ SETKÁNÍ
U PŘÍLEŽITOSTI 85. LET TRVÁNÍ ČSNRA

a

85. VÝROČÍ ZRODU ČESKOSLOVENSKÉHO STÁTU

Přijďte na toto setkání, neboť jde nejen o důležitá výročí,
ale je také málo příležitostí, kdy se mohou sejít ti,
kdo byli členy i aktivně pracovali v Radě,
a další Češi a Slováci, pro něž 28. říjen je symbolem
šťastných let prvé republiky.

Doufáme, že se zúčastní i mnozí z tisíců, komu Rada pomohla
k emigraci do Ameriky a při prvních krocích v této zemi.

OSLAVA SE KONÁ V NEDĚLI 26. ŘÍJNA 2003
V RESTAURACI KLAS

5734 West Cermak Road, Cicero, Illinois

V 1 hodinu odpoledne (cash bar)
Ve 2 hodiny společný oběd (rodinný styl)
Ve 3 hodiny program

Hlavní řečníci:

HON. CONSUL GEORGE T. DROST
PROF. DR. MOJMÍR POVOLNÝ

\$25.00 za osobu – Etnická hudba

Vřele upřímná vzpomínka na mého drahého manžela

*V náručí Boží, odkud jsme vyšli,
jednou se, Pepo, shledáme zas!*

*S bolným srdcem vzpomínám na den,
kdy mne zasáhla ještě těžko překonatelná bolest.
Letošního 14. října tomu bude totiž už sedm let,
co mě předešel na věčnost můj milovaný manžel*

Josef Kejla

mistr krejčovský

V pokorné odevzdanosti do vůle našeho Stvořitele jsem přijala
i tuto bolestnou ztrátu v pevné křesťanské naději,
že až si Všemohoucí tvůrce všehomíra zavolá mne,
zcela určitě se zase shledáme.
I když jsi mě tu zanechal o samotě, samotná nejsem,
protože, drahý Pepo, do našeho shledání
žiješ stále v mém srdci.

*Mše svatá za mého manžela bude obětována
v sobotu 11. října 2003 v 6.30 hod. večer
v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru.*

Děkuji Vám všem, kdo jste mého Pepíčka znali,
vzpomenete-li si na něho se mnou v tiché modlitbě.
Z hluboké vděčnosti za 56 dlouhých a přece
tak krátkých let společné cesty životem
tuto něžnou vzpomínku věnuje

BOŽENA (BETTY) KEJLOVÁ, manželka

POZVÁNÍ

Společnost pro Vědy a Umění Chicago srdečně zve
své členy a přátele na přednášku, která se koná

V PÁTEK 17. ŘÍJNA 2003 přesně v 7 h. večer
v budově MidAmerica Bank
(Community room – 4. patro)
5900 W. Cermak Rd., Cicero.

Pořad nazvaný

JAN MASARYK AS SEEN THRU MARCIA DAVENPORT'S EYES

připravila a v angličtině uvede členka výboru SVU
paní Vladimíra Williamsová.

Její osobitý styl a vypravěčský talent
jistě zaujme každého návštěvníka.

Po přednášce bude následovat stručná zpráva o červnové
konferenci SVU v Cedar Rapids, Iowa a volná debata.

Přijďte všichni na tento zajímavý večer v pátek 17. října.

Dobrovolný dar \$3.00

Věra Rokničová
Jednatelka SVU Chicago

Vroucí vzpomínka

*S láskou a bolestí v srdci vzpomínám
na svoji milou přítelkyni*

LUDMILU ŽAJDLÍKOVU rozenou KOSÍKOVU

Narodila se 12.září 1910

Zemřela 13.října 1984

Její tělo je uloženo ve Woodlawn Mausoleum
Forest Park, Illinois

Mše svatá za ni bude obětována
v sobotu 25.října 2003 v 6.30 hod. večer
v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru.

*Děkuji všem, kdo si na ni vzpomenou
v modlitbě se mnou.*

Betty Kejlová

Pošlete svým přátelům

vánoční blahopřání
prostřednictvím Hlasů národa

Pro prosincové číslo je třeba zaslat do redakce
text přání nejpozději do 25.listopadu
cena za ¼ stránky je \$ 40.00

NURSE – MILENA

WITH 10 YEARS EXPERIENCE
LIVING IN A WESTCHESTER

Looking for the fulltime or
parttime (coming go) job:

Contact

1 - 708 - 562 8571

TAKE CARE MEN OR WOMEN

Vroucně vřelá vzpomínka

*Na svátek Všech svatých 1. listopadu připadá letos již
osmnácté výročí nenadálé smrti našeho milovaného syna*

John "Jack" Vacek

HISTORIAN, PROFESSOR of INTERNATIONAL BUSINESS

Profesor VACEK graduoval jako člen PHI BETA KAPPA
z NORTHWESTERN UNIVERSITY a byl Woodrow
Wilson Fellow a Fulbright Scholar v Indii.

Dosáhl též diplomu na Columbia University v New Yorku,
Loyola Univ. v Chicagu, na Goethově Institutu v Německu
a Russian Institutu (Indiana University)
a na Karlově Univerzitě v Praze.

Ač mu bylo teprve 38 let, svými rozsáhlými znalostmi,
živým a láskyplným zájmem o každého studenta
a posluchače jeho učitelský talent a výchovný vliv
vyoral v jejich myslích úrodnou kulturní brázdou.
Jeho české rodinné dědictví vykvetlo v jeho srdci
v hluboký cit pro vlast jeho předků.

*Mše svatá za našeho v Pánu zesnulého Jacka
bude obětována v kostele Panny Marie Svatohorské
v Ciceru v sobotu 1.listopadu 2003 v 6.30 hod. večer*

Děkujeme všem, kdo si v modlitbě
na něho vzpomenou s námi.

ADELE VACEK, matka
Dr. MARGARET VACEK TRYBUS, sestra
s rodinou

České mše svaté

u Panny Marie Svatohorské
2414 S. 61st Ave. Cicero, IL 60804

jsou každou sobotu v 6.30 hod.večer

Informace o České Misii v Chicagu najdete na:

<http://ceskamisie.home.comcast.net>

Naše nová E-mailová adresa:

velehradchicago@comcast.net

Moravská Kulturní Společnost Vás srdečně zve na

39. KROJOVANÝ PLES,

který se koná v

Hinsdale Community House

415 West 8th Street, Hinsdale, Illinois

v sobotu 8. listopadu 2003

Dveře budou otevřeny v 6.00 p.m.

Kulturní program začne v 8.00 p.m.

Hudba: Joe Polach a St. Louis Czech Express

Vstupné: \$12 v předprodeji, \$15 u pokladny

Jídlo a nápoje budou připraveny.

Rezervace a bližší informace:

Jan Přitasil (708) 579-9433 a Jim Hedderman (708) 579-5492

e-mail: moravianculturalsociety@msn.com

Fourth Weekend of Czech Art in Lake Forest/Lake Bluff

Photographs

Alexander Hammid and Jan Lukas

of Manhattan, New York

October 12, 2003, 4:00 P.M.

Gallery 500 ft²

Gallery is open for the entire weekend, October 11-12,
10:00 A.M.-6:00 P.M. No admission fees.

Two significant figures of 20th century Czechoslovak photography and film who have critically influenced generations of artists in these media, both in the old and the new world.

This exhibit celebrates seven decades of their friendship.

Piano recital in honor of the artists

Lukáš Vondráček

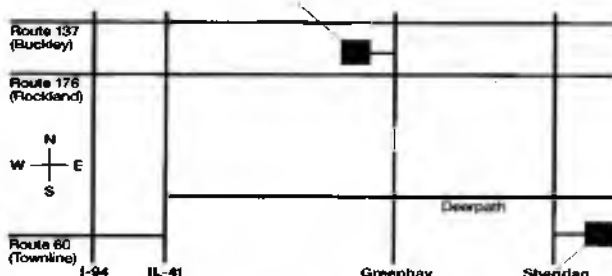
of Opava, Czech Republic

October 12, 2003

2:00 P.M., Lake Forest College

Back in his American hometown, this internationally acclaimed teenage virtuoso will perform music by Mozart, Novák, Ravel and Prokofiev.

Gallery 500 ft²
800 N. Green Bay Rd.
Lake Bluff, IL 60044
847-234-3715 (Dr. Jaroslav J. Kyncl)

Lake Forest College
Lily Reid Holt Memorial Chapel
555 N. Sheridan Rd.
Lake Forest, IL 60045

Blahopřání a poděkování

MUDr. Jurajovi Podzámskému

*U příležitosti Vašich významných narozenin
bychom Vám rádi*

– Vaši přátelé a pacienti –

*nejenom k nim upřímně pogratovali,
ale z celého srdce poděkovali za neúnavnou péči,
kterou jste nám ve dne i v noci ochotně poskytoval
a nadále poskytujete. Rovněž Vám patří dík
za nezištnou starost o zdraví zesnulých duchovních
Otců Fr. Vojtěcha Víta a Fr. Maura Poučka.*

**Kéž Vás Otec nebeský nadále uchová při dobrém
zdraví a v patřičné svěžesti zde mezi námi!**

K tomu provoláváme mohutné:

ŽIVIJÓ a AD MULTOS ANNOS!

Jménem těch přemnoha přátel a pacientů:

Zaplat' Pán Bůh!

ČESKÁ RECEPCE U MARIE PAPPAS

10.září 2003 se v Cook County budově 118 North Clark Street v Chicagu konala na pozvání Marie Pappas, Cook County Treasurer, slavnostní česká recepce. Po vztyčení americké a české státní vlajky a národních hymnách obou zemí přednesl úvodní projev pan Josef Borýsek, předseda Ústředny Moravských Spolků, dále promluvil český honorární konzul Dr. George Drost a závěrečné slovo pronesla Maria Pappas. V bohatém kulturním programu vystoupila početná skupina krojovaných zpěváků z Ústředny Moravských Spolků a děti z rodiny Slívovy z české sobotní školy při České misii, které zahrály českou klasickou hudbu i populární písně. Součástí slavnosti bylo předání několika desítek čestných uznání představitelům různých českých organizací působících v oblasti Chicaga. Při této slavnosti přednesl modlitbu také náš český misionář Fr. Dušan Hladík. Tuto invokaci zde přinášíme v plném znění:

Věčný Bože, náš nebeský Otče, v Tvém jménu jsme se shromáždili v dnešní krásný den, abychom na pozvání paní Marie Pappas si při této české recepci připomněli kulturní dědictví českého národa a poděkovali za společný život amerického a českého lidu v této zemi a zvláště zde v Chicagu.

- Děkujeme Ti, Bože, za Ameriku, která se pro svět stala učitelkou svobody a demokracie.

- Děkujeme Ti, Bože, za Ameriku, která dává lidem svobodu svědomí i náboženského vyznání.

- Děkujeme Ti, Bože, za Ameriku, která se také pro mnohé z nás stala novým domovem.

- Děkujeme Ti, Bože, za Ameriku, kde spojení jednotlivých států v jedné federaci je vzorem pro vytvoření jednotné Evropy, kam zanedlouho vstoupí i Česká republika.

- Děkujeme Ti, Bože, za Ameriku, která zvláště v uplynulém století pomáhala českému národu ke svobodě, ať už to bylo v bojích obou světových válek nebo v přípravě ustavení samostatné Československé republiky či v osvobození od jha komunismu.

- Děkujeme Ti, Bože, za Ameriku, která v době nedávné pomohla svrhnout komunistickou totalitu v Evropě i v naší rodné zemi.

- Děkujeme Ti, Bože, že Amerika pomohla i českému národu k obnovení náboženské svobody i svobody přesvědčení i svobody slova.

- Děkujeme Ti, Bože, za všechny významné politiky Ameriky, kteří intenzivně pomáhali naší zemi v dobách největšího temna. My katoličtí křesťané zůstaneme vždy vděční prezidentu Johnu Kenedymu za to, že se zasloužil o propuštění pražského arcibiskupa kardinála Josefa Berana z internace a zůstaneme vděční za to, jak tohoto mučedníka komunismu Amerika triumfálně přivítala.

- Děkujeme Ti, Bože, za dnešní Ameriku, která bojuje za svobodu pro celý svět. S bolestí vzpomínáme všech obětí terorismu a zvláště dnes, v předvečer 11.září, myslíme na všechny, kdo tragicky zahynuli při teroristických útocích v New Yorku a ve Washingtonu před dvěma léty.

Josef Borýsek při slavnostním projevu, Maria Pappas druhá zprava vedle Fr.Dušana Hladíka

- Jsme vděční Americe, která chce osvobodit svět od terorismu a nastolit mír a spravedlnost.

- Chceme Tě v této chvíli, Bože, poprosit skrze Tvého Syna Ježíše Krista za Ameriku i náš český národ.

- Kéž dítě Ježíš - milostné Pražské Jezulátko, které najdeme skoro v každém americkém kostele, přinese světu, našim národům i našim rodinám svůj pokoj.

- Kéž zakladatelé křesťanství v naší zemi - sv.Cyril a Metoděj, kteří přišli z východu od hranic Asie do západní Evropy se přimlouvají nejen za Evropu, ale i za celý svět, aby lidé různého náboženského vyznání našli porozumění a vzájemnou lásku.

- Kéž svatý Václav, český kníže a mučedník, je vzorem pro současné politiky a státníky, aby osudy jednotlivých zemí i celého světa budovali na základech hluboké víry v jednoho Boha a Ježíše Krista.

- Kéž svatý Jan Nepomuk Neumann, rodák z jižních Čech, pozdější misionář zde v Americe a biskup ve Filadelfii a první Americký světec se přimlouvá za tuto zem i svou rodnou vlast, abychom tak jako on, který měl pochopení pro domorodé indiány, i my měli úctu k lidem různé barvy pleti a různé kultury, abychom jako on, který vybudoval desítky škol a kostelů, usilovali o rozvoj vzdělání a povznesení ducha, abychom tak jako on čerpali sílu z utrpení Kristova pro překonání všech překážek v našem životě.

- S úctou chceme, Bože, vzpomenout všech Čechů, kteří žili a žijí v Americe.

- Děkujeme Ti, Bože, za naše předky, kteří přišli do Ameriky před dávnými léty, aby zde pracovali a našli nový domov, a jejichž potomci zde dnes žijí ve čtvrté i páté generaci a stále jsou hrdí na svůj český původ a vzpomínají na starou vlast.

- Vzpomínáme, Bože, na naše krajany i zde v Chicagu, kteří zde žili ve velkém počtu a vytvářeli celé osady, kde budovali kostely, školy, kulturní a tělovýchovná střediska a podíleli se na rozvoji tohoto města v mnoha oblastech. Snad po celém

světě je známé jméno chicagského starosty Antonína Čermáka, rodáka z Čech, který nakonec položil život za amerického prezidenta Roosevelta.

- Děkujeme Ti, Bože, za to, že mnoho našich krajanů našlo v Americe útočiště v době exilu po nástupu komunistické totality v Československu. Děkujeme za to, že zde mohli žít ve svobodě, udržovat svůj jazyk a kulturu a pomáhat osvobodit svou rodnou zemi, což se po 4 desetiletích skutečně podařilo.

- Děkujeme Ti, Bože, za to, že i dnes mohou zvláště mladí lidé z České republiky přicházet do Ameriky, že se zde mohou vzdělávat, pracovat, získávat zkušenosti a často také nacházet víru v Boha.

God bless Maria Pappas and her associates who prepared this reception and taking care of our Czech community.

God bless America.

God bless united Europe.

God bless Czech nation.

Amen.

OFFICE OF THE COOK COUNTY TREASURER

MARIA PAPPAS
TREASURER

AWARD of EXCELLENCE

TO

CZECH CATHOLIC MISSION SCHOOL

For lasting contributions to the Czech Community

Awarded: September 10, 2003

Čestné uznání udělené Marii Pappas sobotní škole České misie, jejíž žáci reprezentovali naši českou katolickou komunitu a na slavnostní recepci vystoupili s bohatým hudebním programem a zazpívali české národní písně, což Maria Pappas osobně vysoce ocenila.

NOVINKA V CHICAGU

DOMAŽLICKÁ DUDÁCKÁ MUZIKA

Ústředna Moravských Spolků

Vás srdečně zve
na koncert a taneční zábavu s

Domažlickou dudáckou muzikou

v sobotu 1.listopadu 2003

SOKOL BERWYN-SLAVSKY
6445 West 27th Place, Berwyn, Illinois

Dveře budou otevřeny v 7.00 p.m.
Dar \$12.00

Pro další informace volejte:

(708) 562 6052

(708) 562 2307

Naše pout' do staré vlasti (4)

Je neděle 11.května a my v ranních hodinách odjíždíme z prvotřídního brněnského hotelu Slovan na místo, jež je zvláště drahé našemu Otci Dušanovi, neboť v jeho blízkosti vyrůstal a nakonec se stalo i předmětem jeho historického bádání a o němž napsal i svou diplomovou práci k doktorátu z teologie, která byla vydána též knižně v nádherné úpravě pod názvem Porta coeli – Brána nebes. Citujeme úvodní slova z jeho knihy: „V klidném koutku Moravy, v zelenavém údolí mezi kopci předhůří Českomoravské vysočiny, na soutoku řeky Svratky s říčkou Loučkou západně od města Tišnova se otevírá již sedm a půl století zbožným srdcím Brána nebes, starobylý klášter cisterciáček Porta coeli.“

Před hlavním portálem kláštera Porta coeli

Středem celého klášterního areálu je trojlodní bazilika z první poloviny 13.století, která je postavená v přechodném románsko-gotickém slohu. Na jejím západním průčelí okouzli každého návštěvníka monumentální portál, který je ztělesněním názvu kláštera vytesaným do kamene: Porta coeli – Brána nebes. Celé dílo je skvělou památkou kamenosochařského umění rané gotiky, která nemá obdobu v celé střední Evropě. Boky portálu střeží dva ležící lvi. Od nich se rozvíjí po sešikmeném ostění podivuhodná kamenná krajka akantů a vinných listů s hrozny, prostrádaná sloupky, mezi nimiž předstupují postavy 12 apoštolů. Nad ostěním portálu se klene deset arkád a pod nimi v madorle trůní Kristus s knihou života v ruce, obklopený symboly čtyř evangelistů a po jeho boku stojí Panna Maria a svatý Jan Křtitel a u jeho nohou klečí zakladatelé kláštera. Portál byl v nedávné době pečlivě restaurován a tak nádherně vynikají jednotlivé odstíny různých druhů kamene, kterého bylo středověkými umělci použito. Též interiér chrámu je impozantní. Na pozadí gotiky s četnými prvky románského slohu dominuje barokní úprava, na níž se podíleli přední umělci působící v tomto regionu. Josef Štern, Ignác Raab a Ondřej Schweigl. Obraz Nanebevzetí Panny Marie na hlavním oltáři namaloval vídeňský dvorní malíř František Antonín Maulbertsh.

V celé té nebeské kráse jsme slavili mši svatou, kterou koncelebroval Otec Dušan s tišnovským panem děkanem Mons.Josefem Šindarem. Vroucí zpěv věřících byl protkán vložkami zpěváků a doprovázen obnovenými varhanami. Otec Dušan si takto připomněl svou primiční mši svatou, kterou v tomto chrámě sloužil před dvaceti lety. Po bohoslužbě nás čekalo milé překvapení v podobě

V rajske zahradě kláštera Porta coeli

setkání s paní Boženou Smažilovou z nedalekého Radkova, kterou známe jako babičku rodiny Smažilové od nás z Chicaga, a s manželi Šnajdrovými ze vzdálené Opavy, které si dobře pamatujeme jako nejhrolivější členy našeho společenství v době jejich pobytu ve Spojených státech.

Před obědem jsme měli možnost si prohlédnout část klášterního areálu. Otec Dušan však musel z časových důvodů svůj historicko – umělecký výklad poněkud zkrátit. Litovali jsme, že jsme si již nemohli zakoupit jeho shora uvedenou doktorskou thezi v knižní podobě, neboť první vydání bylo v několika měsících rozebráno a tak nezbyvá, než čekat na další. Z dějin kláštera se nám vrylo do paměti alespoň to základní, že jej založila královna Konstancie, vdova po českém králi Přemyslu Otakarovi I. a matka naší slavné svaté Anežky České, v roce 1234. Kromě původní klášterní baziliky jsme si prohlédli nový klášterní kostel z roku 1901, gotickou křížovou chodbu obklopující rajskou zahradu a především kapitulní sň s unikátním čtecím pultem.

Náš pobyt v tomto pozemském ráji byl zakončen opravdu rajským obědem, který pro nás sestry cisterciáčky připravily v jídelně pro hosty v obnoveném konventu. Stále nám zní v uších „valčík na rozloučenou“, který zahrála sestra Vojtěcha a před očima máme usměvavé tváře matky převorky Anežky i ostatních sestřiček, s nimiž jsme se setkali. Z kláštera jsme též neodešli s prázdnou, ale odnášeli jsme si několik krabic vynikajících „svatebních“ koláčů a navíc každý dostal sáček jablkových křízal domácí výroby. Milým hostitelkám náleží za všechno vřelý dík a upřímné Pán Bůh zaplať.

Mons.Josef Šindar a sestry cisterciáčky s Otcem Dušanem v jídelně

Opuštíme rajskou krásu kláštera Porta coeli a vydáváme se do rytířského středověku. Naším dalším cílem je hrad Pernštejn, který se tyčí na vysokém skalnatém kopci nad údolím řeky Svratky. Slavný erb Pernštejnů, se kterým se zde setkáváme téměř na každém kroku, nám připomíná pověst o zakladateli rodu – uhlíři Věnavovi, který ulovil velkého zuba, který mu škodil na majetku. Uhlíř zvíře přemohl, bleskurychle provlékl jeho nozdrami houžev a přivedl je ukázat panovníkovi, který jej za to povýšil do šlechtického stavu. Sám hrad Pernštejn je skutečně impozantní stavbou a patří k nejkrásnějším hradům České republiky. Byl postupně budován od druhé poloviny 13.století a stal se skutečně nedobytnou pevností, které dominují dvě věže – předsunutá hranolová, nazývaná věž čtyř ročních období, podle oken v arkýřích, kde se při pohledu přes barevná skla mění ráz krajiny podle kolorytu ročních dob, a druhá - věž svaté Barbory, která je spojena s hradním palácem. Tento mohutný hrad nebyl dobyt ani Švédy za třicetileté války. Od začátku 18.století, kdy hrad ztratil obrannou funkci, byly mnohé jeho prostory přebudovány do zámecké podoby, a tak vedle gotických sálů můžeme obdivovat prostory renesanční, barokní i romantizující, nábytek různých slohů, obrazy, zámeckou knihovnu, přírodopisné sbírky i zbrojnici. Na hradě Pernštejně nás čekalo též milé setkání a to tentokrát s panem Milanem Havlíkem a jeho manželkou, kteří přijeli z Kanady na návštěvu rodné země. Pana Havlíka, vynikajícího zahradního architekta, znají čtenáři Hlasů národa jednak z jeho autobiografické knihy „Vlečen pod šibenici“, ale také z mnohých příspěvků pro náš měsíčník.

Na zpáteční cestě do Brna jsme ještě krátce navštívili rodné město Otce Dušana - Kuřim. Zde jsme se zastavili ve farním kostele svatě Maří Magdaleny ke krátké večerní modlitbě a měli jsme štěstí, neboť zde právě probíhala generální zkouška akademického sboru z Brna na večerní koncert, a tak jsme mohli chvíli naslouchat nádherným staroslověnským liturgickým zpěvům, které byly na programu. V tomto chrámu náš Otec Dušan v dětství ministroval a zde také poznal své kněžské povolání. Bylo to v době nejhlubšího komunismu a v prostředí průmyslového města, kde byla velmi silná komunistická strana a též ateistická propaganda. Jak ale víme, Duch Boží vane kde chce, a tak ku podivu, z tohoto protináboženského prostředí vzešlo v průběhu posledních let kněžských povolání hned několik.

Na další výlet se vydáváme v pondělí 12.května. Projíždíme srdcem Moravy, úrodnou hanáckou krajinou, mijíme chropýňský zámek, opředený pověstmi o králi Ječmínkovi, mijíme i zámek tovačovský, jehož věž patří k nejvyšším ve střední Evropě, a přijíždíme do Olomouce, která leží na soutoku řeky Moravy s Bystřicí.

Olomouc byla až do třicetileté války, kdy ji 1642 dobyli a vydrancovali Švédové, hlavním městem Moravy. Potom se metropolí stalo Brno, které se Švédům ubránilo, a bylo též strategicky blíž Vídni. Nicméně si Olomouc uchovala výsadní postavení v církevní hierarchii. Také naše první zastávka patřila návštěvě arcibiskupského paláce, jehož majestátní barokní vzezření si tento titul opravdu zaslouhuje.

Olomoucké biskupství bylo ustanoveno papežem Alexandrem II. r. 1063 a jeho prvním biskupem se stal břevnovský benediktín Jan. Až do povýšení na arcibiskupství papežem Piem VI. r. 1777 se zde vystřídalo 55 biskupů, z nichž tři měli kardinálskou hodnost. Prvním arcibiskupem byl kardinál Antonín Theodor hrabě Colloredo Walsee, kterého následovalo 13 arcibiskupů, z nichž 6 mělo kardinálskou hodnost. V době komunismu 1961 – 1973 byl arcibiskupský stolec uprázdňen a od roku 1973 do roku 1987 arcidiecézi spravoval apoštolský administrátor Mons. Josef Vrana. V roce 1989 zasedl na olomoucký stolec jako arcibiskup ThDr. František Vaňák, který hned po sametové revoluci při své cestě do Ameriky

Část naší výpravy pod hradem Pernštejnem

navštívil také Chicago a rok na to 1991 zemřel. Jeho nástupce nynější arcibiskup Jan Graubner u nás v Chicagu rovněž několik dnů pobýval. Bohužel v době naší návštěvy Olomouce byl mimo město, ale s největší pečlivostí se nám věnoval jeho sekretář a audience u Otce arcibiskupa byla dohodnuta na druhý den na Svatém Hostýně.

V arcibiskupském paláci jsme si prohlédli reprezentační sály. V prvním z nich byl uveden na trůn v prosinci 1848 císař František Josef I. Dále jsme prošli komnatami, které hostily Svatého otce Jana Pavla II., prezidenty T.G.Masaryka a Edwarda Beneše při jejich návštěvě Olomouce, a opět dalšími sály zdobenými na stěnách portréty arcibiskupů a kardinálů a vybavenými krásným nábytkem a uměleckými předměty.

Z arcibiskupského paláce jsme přešli do katedrály sv. Václava. Původní chrám byl postaven v letech 1112-1130 v románsko-gotickém slohu. Dnešní podobu dostala katedrála při novogotické přestavbě v roce 1888. V katedrále jsme se pomodlili u hrobu sv. Jana Sarkandra a prohlédli si umělecké památky chrámu, především nádherný novogotický hlavní oltář. Nakonec jsme sestoupili do krypty chrámu, kde je vystavena část arcibiskupského pokladu. Zde se též nachází oltář s ostatky patronky Olomouce sv.Pavliny, k níž se olomoučtí občané utíkali v roce 1597, když Olomouc postihla hrozná morová rána, jež ochromila život celého města. Ke katedrále se také přimykají budovy kapitulního děkanství, kde byl r.1306 zavražděn poslední Přemyslovec Václav III. na vojenském tažení do Polska.

Dalším vytouženým cílem naší návštěvy Olomouce byla Sarkan-drovka – kaple vybudovaná na místě, kde byl uvězněn a kde mučednickou smrtí zemřel sv.Jan Sarkandr. Zde nás zastihl hlas zvonu, a tak jsme se společně pomodlili polední Anděl Páně.

Zpracoval Karel Chrobák

KAMÍNKY

Čtení na pokračování

Jáchymovské ozvěny

V roce 1957 mi jistý muž z Karlových Varů sdělil, že když si šel do hotelu Otava navečer pro pivo, stáli u nálevního pultu dva estébáci a chlubili se, že zatkli v Praze člověka, který byl spojkou mezi vězni na Rovnosti a odbojem venku. Šlo o Františka Šnorberta, který na dole Rovnost pracoval jako civilní zaměstnanec. Bylo jasné, co bude následovat. Nová vyšetřovací vazba, další martyrium.

O tom, jak to v koncentračním táboře Rovnost vypadalo, vypráví IX. kapitola knihy „Legie živých aneb Jáchymovské peklo“ od Ing. Františka Šedivého, kterou v letošním roce vydalo nakladatelství Milan a Eva Nevole, K Údolí 2, 143 00 Praha 12:

Dnes lze těžko zjistit, kolik z těch více jak 70.000 vězňů, které prokazatelně pohltilo alespoň na čas jáchymovské peklo, prošlo táborem Rovnost. Kolikrát kdo z nich sfáral do hlubin, kolikrát v zimě za sněhové vánice ušlapával po směně snih v korydoru! To vše patřilo k životu na hřebenech Krušných hor, v táboře ležícím ve výšce téměř tisíc metrů, kde pravým životem byla jen vzpomínka.

Lidé se však ani v těchto těžkých dobách nevzdávali. Když v roce 1955 se některých začala zmocňovat beznaděj a apatie, jiní stále ještě zdaleka neztráceli naději ani sílu a odvahu pokračovat v jednou započatém zápase. Nešlo jen o ně, ale i o jejich rodiny. Ženy při návštěvách dávaly najevo svoji osamocenost. Hovořily o těžkém postavení dětí ve školách, či v zaměstnání. Na studie nebylo ani pomyšlení. Chlapcům byl umožněn přístup pouze do učení v nejméně atraktivních oborech. Nejčastěji v hornictví. Navzdory tvrdé persekuci se na táboře Rovnost zdvihá vlna odporu. Několik odvážných jedinců hledá cesty, jak povzbudit své rodiny, ochránit zdraví svých kamarádů od zhoubného působení radioaktivního záření a ukázat světu, že oni se nehodlají vzdát. Jejich aktivity se ubírají několika směry.

Do celé akce se na šachtě Rovnost zapojuje 8 vězňů a jeden civilní zaměstnanec. Společně vypracují plán, jehož cílem je prostřednictvím zahraničních rozhlasů povzbudit rodiny a informovat o skutečném životě na táborech, upozornit lékařskou veřejnost spolu s techniky jáchymovských dolů, v jakých poměrech jsou vězni nuceni pracovat, a konečně seznámit světovou veřejnost s poměry, v jakých žijí političtí vězni v jáchymovské oblasti. Smělý plán byl ihned realizován.

Na šachtě pracoval jako civilní zaměstnanec František Šnorbert, původem z Hlinska, který byl vězňům příznivě nakloněn. Zprostředkoval písemný styk s rodinami, doručoval léky, případně balíčky a prádlem, či potravinami.

Duchovními otci celé myšlenky byli Josef Brzek, Jaroslav Pek, Josef Kanda a Josef Dolejší. S nimi úzce spolupracovali

Radko Pavlovec, Václav Syrovátka, František Mikuška a Jaroslav Veselý. Každý z nich zaujímal své místo tak, jak bylo právě zapotřebí. Prvním krokem byl dopis Josefa Kandy jeho známé, která pracovala na jednom zastupitelském úřadě. Žádal ji, aby zprostředkovala styky se zahraničím. Ta výslovně neodmítla. Na základě této skutečnosti zformuloval Josef Brzek s Josefem Dolejším rezoluci politických vězňů adresovanou OSN a Americkému kongresu.

Současně Dolejší, Brzek a Pek napsali výzvu k ženám politických vězňů a výzvu k technikům a lékařům jáchymovských dolů, které měly být vysílány rozhlasovou stanicí Svobodná Evropa, k níž se tehdy upíraly zraky podstatné části národa. Současně měly být výzvy zveřejněny v západním tisku. Mezitím se podařilo převést ze šachty Eduard radiopřijímač sestavený Radko Pavlovcem, který byl přeložen z tábora Nikolaj na Rovnost. Pavlovec radiopřijímač opravil a uvedl znovu do provozu. Byl potom systematicky ukrýván. Získané informace působily velmi povzbudivě v řadách vězňů. 7. března 1957 se konaly na táboře pro určitý okruh lidí oslavy narozenin prezidenta T. G. Masaryka. Celá akce byla vyrazena a přednášející Zdeněk Kesler a Jaroslav Čaha byli potrestáni korekcí. Bylo to znamením, že vězeňská agentura někde získává důvěru a proniká do řad dosud nedotčených a ohrožuje i další. Nakonec se z úkrytu ztratilo i rádio. Pavlovec sice ihned objednal u Šnorberta nové součástky s tím, že okamžitě zkonstruuje se Syrovátkou nový přijímač. To se však již nestalo. František Šnorbert byl zatčen a brzy na to 9. listopadu bylo eskortováno z Rovnosti na čtyřicet vězňů do vazební věznice StB v Ostrově. Mezi nimi byl i Josef Dolejší, který o tom ve své knize „Svědectví doby“ píše:

V Ostrově jsme se postupně dovídali, co asi bylo u Františka v Praze nalezeno a co stačil odevzdat na příslušné adresy. Kdo poznal na své kůži vyšetřování StB, jistě mi nemůže závidět, že jsem nemusel fírat. Moje pošta byla zatím privátního obsahu a v tom duchu se vedlo vyšetřování. Po nějakém týdnu mě vrátili do lágru a dali do korekce. Tam se mnou byl plk. Jan Hošta, který mi do všech podrobností vyprávěl, jak za války pracoval v rámci odbojové skupiny Obrana národa a o spojení s agentem Thümalem. Tak nám ubíhal čas o hladu a zimě. Po té mě znovu odvezli na Sing-sing. Tehdy jsem estébákovi Blažkovi vylíčil poměry v koncentračních táborech na Jáchymovsku, jak v práci na dole, tak režim v lágru. Vyslovil jsem naději, že přijde den, kdy svět odhalí tuto zločinnost, a že ústřední výbor KSČ to na sobě nenechá a svalí odpovědnost na StB. „Tedy na vás pane referente.“ A pokračoval jsem: „Víte co, ukončíme tyto nechutné hovory, připište mi do papírů deset roků a dejte mi pokoj.“

Hlavní líčení se konalo ve dnech 14. až 17. dubna 1958 u Lidového soudu v Chebu. Předsedou senátu byl JUDr. Miloš Studíhrach, přísedícími Miloš Mítka a Karel Vomáčka.

Před soudem stálo deset vychrtlých lidí se žlutými tvářemi, hladem propadlými, s příznaky nemoci z podvýživy. František Šnorbert, Josef Brzek, Josef Kanda, Josef Dolejší, dále Jaroslav Pek, František Mikuška, profesor Jaroslav Veselý,

student Radko Pavlovec, Ing. Václav Syrovátka a elektro-technik Bedřich Veselý.

Žalobu vypracoval prokurátor Polák, rodák z Písku. Soudní budova byla během čtyřdenního procesu obsazena bezpečnostními silami, v soudní síni, na chodbách, na schodištích a na každém rohu, ba i venku stály stráže se samopaly.

Všichni obžalovaní, aniž by se předem mohli dohodnout o tom, jak budou vypovídat ve svých obhajovacích řečech, vylíčili poměry v táborech na Jáchymovsku, hovořili o poměrech na uranových dolech a o vlivu záření na lidské zdraví. Sám jsem tehdy řekl: „V Jáchymovských táborech jsou vězňi i bývalí soudci“ a ukázal jsem prstem na Studihraha. „A jsou tam i přísedící i bývalí prokurátoři“ a ukázal jsem na Poláka, který přestal podřimovat. „A jsou tam uvěznění i bachaři. Mělo by být zájmem všech, jak jsme v této soudní síni, aby tyto poměry byly napraveny. K soudu nepatříme my, ale ti, kteří tento zločinný systém zavedli a v něm pokračují.“ V soudní síni se rozhostilo ticho a potom o přestávce nám bachaři nabízeli cigarety a pokusili se navázat hovor, což zůstalo nepovšimnuto.

Všichni jsme dostali dalších 3 až 5 roků k původním vysokým trestům, které byly za velezradu a špionáž, a to tentokrát za podvracení republiky. Celá skupina až na Františka Mikulku, který se ve vazbě pokusil o sebevraždu, skončila v pevné věznici v Leopoldově.

Přesvědčení, že uprostřed Evropy nemůže trvale fungovat totalitní režim, jako nemohl obstát německý nacismus, a snaha informovat mezinárodní instituce a hledat pomoc v demokratickém zahraničí však nebyly marné. Obsah rezolucí přece jen pronikl. Někteří vězňi byli vyzváni k odebrání kostní dřeně a zkouškám účinku radioaktivního záření. Resoluce se sice nedostala do OSN, tak jak bylo zamýšleno, ale zprávu o ní přece jen přinesly a zaznamenaly zahraniční agentury. Československý zástupce v OSN v komisi pro lidská práva byl potom již opatrnější ve svých tvrzeních, že žádné koncentrační tábory v ČSSR neexistují a nikdo není nucen k otročské práci v uranových dolech.

Ing. František Šedivý kapitolu o táborech Rovnost ve své knize Legie živých končí těmito slovy:

„Snad tento příběh osloví ty, jimž osudy této země nejsou lhostejné, a kteří jsou si vědomi mravního odkazu těch, kteří i zde dokázali růst a neztratit víru v lepší příští. Jejich síla nechť je příkladem těm, kteří nyní nastupují na jejich místa.“

*Připravil Dobroslav Goliáš
Děčín, Česká republika*

Slovo k osobnosti Dobroslava Goliáše

Dobroslav Goliáš pocházel z rodu lesníků 400 roků starého. Jeho předci převážně vedli Arcibiskupskou lesní správu v jednotlivých revírech polesí. On se narodil v Červené Řečici, kde jeho otec vedl správu tohoto polesí.

Vystudoval reálné gymnasium v Praze a následně Vyšší lesnickou školu v Písku. Čtenáři Hlasů národa ho

poznali z jeho příspěvku o lesních facích, v němž autor dal nahlédnout do života Arcibiskupské lesní správy. Když tyto lesy přešly do rukou státu, vedl spolu s Ing. Pincem, lesmistrem Vomelou a Stoklasou správu lesů města Jáchymova. Tam je potkal tvrdý osud komunistické záplavy a stali se dlouhodobými politickými vězňi. Bránili se neodbornému plundrování krásných lesů při zřizování koncentračních táborů, mnoho věděli a slyšeli, proto museli zmizet.

V současné době vedl Slávek pracovní sekci Sdružení absolventů a přátel Lesnických škol píseckých, v Děčíně sekci „Labské pískovce“ a ochranu Českosaského Švýcarska.

I přes toto pracovní zatížení byl v trvalém styku s píseckými Lesními školami a jejich cvičnými lesy na Hůrkách a vědecky pracoval i v odborné literatuře. Tedy ještě ve vysokém věku jako důchodce pracoval pro veřejnost a své spoluobčany v oblasti přírody a s láskou věnoval svůj čas i dětem, pro které vedl a hrál v Děčíně loutkové divadlo.

V poslední době, ještě krátce před náhlou smrtí, zařizoval se svou manželkou Dagmar letní tábor pro děti Lužických Srbů a děti české. On a jeho žena Dagmar zakoupili velmi výhodně od vojenské správy v Písku lůžka, která sami nakládali a vypravili vlakem do Děčína, a to již za velkého horka, které nás letos potkalo. Věděli, že je třeba pomáhat nové mladé generaci, učit je žít dle demokratických zásad a křesťanské humanity, zejména nyní, kdy je tolik třeba čelit morálnímu úpadku společnosti.

Slávek Goliáš nás opustil nečekaně uprostřed práce pro mládež a celou společnost ve věku 82 roků 21. července 2003. Přijmi Slávku tam v Božím náručí náš opožděný nekrolog. Budeme trvale vzpomínat.

Čest Tvoji památce.

Josef Dolejší a další píseční přátelé

VYDEJTE SE S NÁMI PO STOPÁCH HISTORIE

Setkání císařů na zámku vévodkyně Kateřiny Záhaňské

Iniciátorkou setkání tří evropských panovníků v Ratibořicích a na zámku Opočno v roce 1813 byla vévodkyně Kateřina Záhaňská, paní „kněžna“ známá z Babičky Boženy Němcové. Byla to žena velmi vzdělaná a duchaplná, která se pohybovala s vybranou elegancí na panovnických dvorech a okouzlovala diplomatické kruhy. K jejím osobním přátelům patřili nejúspěšnější diplomaté Evropy, také k jejím osobním přátelům se počítali ministři, králové i císaři.

Vévodkyně Kateřina Záhaňská pocházela z váženého rodu, obestřeného rouškou tajemství. Vypráví se, že v žilách jejího otce Petra Birona z Kurlandu, kolovala krev ruských carů zděděná po matce. Kurland – Kuronsko je historické území na západ a jihovýchod od Řížského zálivu, které bylo v roce 1237 dobyté řádem německých rytířů. Od roku 1561 bylo Kuronsko pod polskou vládou. V období vlády ruské carevny Kateřiny II. bylo Kuronsko od Petra Birona odkoupeno a v roce 1795 připojeno k Rusku. Odprodáním Kuronska Petr Biron získal velké bohatství a královskou doživotní rentu. (Od roku 1918 je Kuronsko součástí Lotyšska.) Koncem 18. století Petr Biron ve Slezsku odkupuje od knížete Lobkowice Záhaň.

Dámy v rodině Záhaňských vynikaly svými půvaby

Ze svého třetího manželství s ženou o 37 let mladší, Dorotheou von Medem, měl Petr Biron tři dcery: Kateřinu Bedřišku Vileminu Benognu (nar. 8. února 1781) – kněžnu Záhaňskou, Marii Luisu Paulinu (nar. 19. února 1782) – kněžnu von Hohenzollem Hechingen a Johanu Kateřinu (nar. 24. června 1783) – vévodkyni z Acerenzy. Poslední dceru Dorotheu (nar. 21. srpna 1793) považoval pouze za dceru své ženy, ale přesto se Petr Biron o její výchovu a věno postaral. O pobyt těchto čtyř mladých princezen na zám-

ku v Náchodě píše Alois Jirásek ve svém historickém románu „Na dvoře vévodském“.

Třetí manželka Petra Birona, rodem Dorothea von Medem, byla velice půvabná a nadprůměrně vzdělaná žena. Zнала se s Goethem, s filosofem Kantem, ovládala několik jazyků. Po smrti svého manžela vévody Petra Birona v roce 1800 si otevřela v Berlíně vlastní literární a umělecký salon, kde se recitovalo, hrály nové skladby, zpívaly operní árie a zasvěceně se hovořilo o literatuře, kultuře, filozofii a politice. Do jejího salonu rády zavítaly nejslavnější osobnosti Berlína a další návštěvníci z uměleckých, vědeckých a z diplomatických kruhů z celé Evropy. Dorothea Kuronská svým chováním, inteligencí a půvabem okouzlovala nejvybranější evropskou společnost té doby.

Podle názoru některých badatelů by vévodkyně Dorothea Kuronská mohly být babičkou Betty Panklové – Boženy Němcové.

Zkušenosti s vedením uměleckého salonu vévodkyně Kuronská měla bohaté. Několik let předtím než otevřela svůj literární a umělecký salon v Berlíně, si zřídila malý vévodský dvůr na zámku Löbichau u Altenberku v Duryňsku. Tam vévodkyně zvala osobnosti, které v Evropě v té době něco znamenaly a později se také zapsaly do její historie. Byl mezi nimi i polský šlechtic Alexandr Batovský. Na zámku Löbichau vévodkyně Kuronská v srpnu 1793 porodila dceru Dorotheu, o které se někteří badatelé domnívají, že by se tato princezna mohla za 23 let stát matkou Barunky Panklové – Boženy Němcové. (Podrobněji o tom v minulém čísle Hlasů národa.) Pak by ovšem vévodkyně Kuronská byla babičkou a Alexandr Batovský by byl dědečkem Betty Panklové – Boženy Němcové. Skutečností je, že ve svém mládí a v době svého rozkvětu Betty Panklová svým vzhledem a chováním opravdu připomínala princezny Kuronské. Ve svém předčasném stáří se Božena Němcová zase podobá Alexandru Batovskému, svému údajnému dědečkovi. Je to všechno je náhoda? Ale vraťme se opět k Petru Kuronskému a k jeho nejstarší dceři Kateřině.

Petr Kuronský patřil k osvicenské šlechtě 18. století. V Evropě byl především znám jako znalec a majitel vzácných obrazů a soch, které zakoupil v Itálii. Na tyto studijní cesty za uměním zval také svoji nejstarší dceru Kateřinu. Petr Biron miloval a pod-

Salón v ratibořickém zámku, místo politických jednání poroval divadla. Divadlo proto nechal zříditi i na svém zámku v Náchodě. Náchodské panství Petr Kuronský zakoupil v roce 1792. Petr Kuronský asi nejvíce přilnul ke své nejstarší dceři. Kateřina vyrostla do obdivuhodné krásy, měla půvabnou postavu a krásnou tvář. Mluvila bezvadně německy, francouzsky, anglicky a italsky, jen česky neuměla. Vynikala ve společnosti znalostí, širokým rozhledem, roztomilým chováním plným důstojnosti, laskavostí a vybranými společenskými styky. Stárnoucí vévoda Petr Kuronský ustanovil poručíkem své dcery hraběte Vratislava z Mitrovic. Kateřina se vdala už ve svých 19 letech v roce 1800, několik měsíců po smrti svého otce. Kateřininým prvním manželem se stal princ Rohan, se kterým se rozvedla po pěti letech v roce 1805 a to pro jeho nevěru. Téhož roku se Kateřina opět provdala, jejím druhým manželem se stal ruský kníže Vasil Trubeckij. Po roce se s ním rozvedla v roce 1806 a to pro jeho údajnou hrubost. Kateřina byla stále zajímavou ženou. Krásná, bohatá, nezávislá. K tomu reprezentativní žena svým původem, vzhledem a způsoby. Byla milá, společensky obratná, elegantní, taktická, diplomatická v jednání a mimořádně politicky prozíravá. Kateřině se dvěřili diplomaté, měla osobní přátele mezi evropskými panovníky. O její přízeň usiloval Alfred Windischgrätz, uherský šlechtic Paul Esterházy, dále Metternich i anglický lord Steward. Kateřinu obdivoval ruský car Alexandr i pruský král Bedřich Vilém III. Doba napoleonských válek v Evropě byla rámcem společenských debat všech, kteří tenkrát v Evropě něco znamenali. Připomeňme si v kostce některé události. O nich se hovořilo v kruzích, které Kateřina navštěvovala.

Napoleonské války v Evropě (1803 – 1814)

V roce 1803 byla z Napoleonovy iniciativy slučována drobná knížectví v Německu ve velké celky a prováděna sekularizace církevních knížectví. 21.března 1804 došlo k vyhlášení Napoleonova občanského zákoníku, který se stal vzorem reformy právnických norem v řadě evropských zemí. V květnu 1804 byl Napoleon Bonaparte (1789-1821) prohlášen francouzským císařem, ke korunovaci došlo v prosinci 1804. V letech 1804-1805 dochází k formování třetí protifrancouzské koalice v Evropě.

V roce 1805 – dne 20.října – došlo po překvapivém útoku Napoleonova vojska ke kapitulaci hlavní rakouské armády u Ulmu. Následující den na moři u Trafalgaru zvítězil anglický admirál Horacio Nelson nad francouzským loďstvem. Dne 2.prosince 1805 došlo k bitvě tří císařů u Slavkova na Moravě, kde rakouská a ruská vojska byla poražena Napoleonovou armádou. Rusko pak bylo přinuceno uzavřít 26.prosince 1805 v Bratislavě mír a zřít se italských držav a Tyrolska.

Kancleř Metternich

V roce 1806 došlo k ustavení Rýnského spolku – koalice německých států pod Napoleonovou patronací. V říjnu 1806 došlo k bitvě u Jeny a Auerstedtu. Ve dvou paralelních bitvách zničil Napoleon pruskou armádu. Touto porážkou zničil Napoleon mýtus o síle pruské armády. V okupovaném Berlíně dne 21.listopadu 1806 Napoleon vyhlásil kontinentální blokádu. Odpor Anglie proti Francii se rozhodl Napoleon zlomit hospodářskou válkou – uzavřením všech zahraničních trhů pro anglické zboží. V části Evropy podřízené Napoleonovi mělo být anglické zboží zabaveno. Neutrálním státům

dal Napoleon na srozuměnou, že bude posuzovat stupeň jejich přátelství k Francii podle horlivosti, s jakou budou potírat obchod s Angličany.

Dne 8.února 1807 spojenecká vojska pruského krále Bedřicha Viléma III. a ruského cara Alexandra I. utrpěla nové porážky od Napoleonského vojska u Jílové ve východním Prusku. Dne 7.července 1807 došlo k „Tylžskému míru“ mezi Francií a Ruskem. V listopadu 1807 Napoleon obsadil Lisabon, v březnu 1808 se zmocnil Madridu. Ve dnech 27.září až 14.října 1808 se v Erfurtu konala schůzka Napoleona s ruským carem Alexandrem. Jednání byl přítomen také kníže Talleyrand. Ten poradil ruskému caru Alexandru, aby nepodepisoval smlouvu mu předloženou Napoleonem. Napoleon podezíral Talleyranda z proradného jednání, ale proti zkušenému diplomatovi Talleyrandovi nebylo důkazů.

Dne 9.dubna 1809 vypověděla Vídeň Paříži novou válku. Napoleon prošel Bavorskem a obsadil Vídeň, ale 21. a 22.května 1809 utrpěl porážku u Aspernu a Esslingenu. Teprve po příchodu posil Napoleonská vojska překročila Dunaj a porazila arcivévodu Karla dne 6.července 1809 u Wagramu. Podle míru uzavřeného v Schönbrunnu dne 18.října 1809 bylo Rakousko znovu okleštěno. V roce 1812 se Napoleon rozhodl zaútočit znovu na Rusko, ve vlastenecké válce však utrpěl Napoleon v Rusku děsivou porážku. Dne 27.února 1813 v Kališi podepsalo Rusko s Pruskem smlouvu s provoláním vyzývajícím vládců Evropy ke svržení Napoleonova panství.

Diplomaté v Ratibořicích

V Evropě probíhala diplomatická jednání, do kterých se zapojila i vévodkyně Záhabská. Klemens Metternich (1773-1859), od roku 1809 rakouský ministr zahraničních věcí, je vévodkyní Kateřinou okouzlen. V březnu 1813 vstupuje do války Prusko proti Francii po boku Ruska. První ze „spojenců“ Napoleonových přešel do tábora jeho nepřátel. V červnu 1813 se Ratibořice a Opočno stávají místem schůzek evropských vládnoucích hlav. Metternichův důvěrník Friedrich Gentz napsal v té době své přítelkyni: „Co jest nyní Paříž, Petrohrad, Vídeň a Berlín proti Jičínu, Ratibořicím a Opočnu u Náchoda!“ V Ratibořicích i v Opočnu se setkali ruský car Alexandr s rakouským císařem Františkem I. a pruským králem Bedřichem Vilémem III. Při jednáních koordinovali společný postup proti Napoleonovi v rámci protinapoleonské koalice.

Ve dnech 26. a 27.srpna 1813 dochází k bitvě u Drážďan, kde byla poražena rakouská armáda. Je to poslední větší Napoleonův

Vévodkyně Záhabská

úspěch. Ve dnech 16. až 19.října 1813 dochází u Lipska k „bitvě národů“, kde Napoleonská vojska obdržela rozhodující porážku. Velký podíl na vítězství měl Karel Schwarzenberg, který velel rakouské armádě.

Dne 23.října 1813 zamilovaný Metternich kněžně Kateřině píše: „Ve Tvém charakteru je nevyčerpávající zdroj štěstí pro mne. Ty jsi ztělesnění rozumu a nejdokonalejší žena. Není možné, abys mi nepatřila...“ Chladný a intrikující Metternich se do Kateřiny hluboce zamiluje. Napiše Kateřině 327 zamilovaných dopisů. Vyvrcholením jejich citu bylo pár měsíců kolem vídeňského kongresu roku 1814. Od roku 1815 nastalo loučení, které Kateřina prožívá s lítostí a smutkem v srdci. V roce 1819 se Kateřina provdává potřetí a to za hraběte Schulenburga, který zaměstnával Jana Pankla, otce Barunky Panklové – Boženy Němcové. V roce 1821 je Metternich jmenován kancléřem. Abdikuje v roce 1848. Kněžna Kateřina, vévodkyně Záhabská, známá z Babičky B. Němcové, zemřela nečekaně roku 1839 ve věku 58 let.

Vévodkyně Kateřina Záhabská a její sestra Dorothea možná sehrály při sestavení a tajné komunikaci protinapoleonské koalice v Evropě daleko větší roli, než jim dějiny diplomacie vůbec přiznávají. Do půvabné Dorothey byl přece šíleně zamilován největší a nejprohnanější diplomat Francie – kníže Talleyrand. V téže době byl do krásné a duchaplné Kateřiny zamilován ministr zahraničních věcí Rakouska – Metternich. Bezpochyby prostřednictvím sester mohlo dojít k výměně tajných informací mezi oběma muži, aniž by to vzbudilo pozornost okolí.

Ing. Alena Kulheimová, Česká republika

MLADÝM

Ze školy a klukovských let

První hodina katecheze

To jsem zažil jako bohoslovec v Lišově, u pana děkana Strabergera, výborného kněze-pastoralisty, který mne šikovně uváděl do praxe kněžského života. I stalo se, že mi řekl, abych ho zastoupil ve vyučování náboženství v obecné škole, tuším ve 3. třídě. Škola byla naproti děkanství, pan řídící je vážný a prý i přísný pán. Já se na první katechezi oblékl do kleriky a s bušícím srdcem, ale i s velkým nadšením jsem se vrhnul do školy a do třídy.

Některé děti mě znaly, všechny však strašně hlučely a křičely (nejraději bych uvedl, že řvaly). Nanic nedbaly, ať jsem říkal, co chtěl. Já, s hlavou v oblacích, jsem měl leccos připraveno a to bylo teď obráceno vníveč. Jakžtakž jsme se pomodlili a už to začalo nanovo. A tak jsem zadupal a zařval. Mám dost silný hlas, ačkoli tehdy jsem byl ještě dost hubený, no ale sám jsem se podivil síle svého hlasu. To byla trouba posledního soudu. A dupnutí? Mimořádné síly: vyvalil se prach a - ve třídě bylo rázem ticho. Děti seděly, ani nedutaly. Mohl jsem v klidu svou katechezi dokončit.

Po vyučování na mne čekal v dolní chodbě pan řídící: „Tak jsem se bál, že je nezvládnete, ale kupodivu, zjednal jste úplné ticho. Musím to říci panu děkanovi.“ Mlčel jsem a věděl jsem: já ty děti nezvládnul, já je navýsost postrašil!

Fráter Pavel jako ochránce

Mezi „svatebním vchodem“ do chrámu na náměstí a kapli P. Marie ustavičné pomoci byl plácek, který jsme my, ministranti, často okupovali. Zejména na podzim a na jaře. Kuličky, maso a jiné hry tu jen šuměly a křiku bývalo dost, takže to často rozzlobilo starého dědu z hradební věže za kaplí, kde byl další postranní vchod do chrámu. Ten se ale otevíral jen v létě a k tomu jen v neděli. Tam byl také plácek a dost se nám líbil, byli bychom méně na očích. Jenomže branka věže a jejího ochozu se otevířela a už na nás letěl pán Zlé bašty, jak se říkalo této věži mezi námi. Večer, když už se stmívalo, svítivalo tam žlutavé, strašidelné světélko, ale všechna tajemnost vzala zaslavé, když se ozval hrůzný křik majitelův.

Jednou jsme se rozhodli, že ho trochu postrašíme, a hodili jsme šutrák za kamennou zeď dvorku bašty. Nenadále se ozval ostrý skřehot, a už to šlo. My mu asi zasáhli jeho milovanou kachnu, která se na dvorku procházela. Letěli jsme jako splašení. Platil pro nás nepsaný zákon neutíkat do sakristie, abychom ho neuvedli na tuto stopu. Jinak on, když si šel stěžovat panu fráterovi, nepochodil. Fráter Pavel říkal: „To je pozemek kláštera a já jim dovolil si tam hrát!“

Tehdy jsme ale měli dušičku malou, a tak jsme vrazili nejprve do setmělého kostela, jenomže tam už byli lidé, a tak honem do sakristie. U svého stolku se žlutou lampičkou stál

fráter Pavel s kulatými brýlemi na nose. Vpadli jsme a hned k naší skřini. A už tu byl děda: „Tak, pane fráter, tentokráte je zle. Zabili mi moji kachnu!“ „Nepřeháníte to?“ „Nóó - tak pochroumali jí křídlo.“ „A kdo vlastně?“ „Támhle ti vaši uličníci!“ „Jo - támhle? Tak ti jsou stále se mnou.“ Děda chtěl něco vykládat, ale malý, suchoučký fráter povídá: „Nadarmo se tady zdržujete!“ Sotva se dveře zavřely, povídá fráter Pavel: „Naposledy jsem vás takhle zachraňoval. Vždyť jsem i lhal...“ Ale tiše, však jsme to slyšeli, dodal: „Kdyby dal dědek pokoj. Dyt' byl taky mladej!“

Fráter Pavel jako záškodník

Poutě, které klášter vypravoval na Svatou Horu, byly překrásné. V roce 1942 je konali jen jednotlivci, ale v roce 1945 byla opět slavná pout'.

Na tu neděli opouštěl svůj trůn v sakristii i fráter Pavel a nerad jej přenechával fráteru Anselmovi či Tomášovi. „Ale musím, potřebují mě tam,“ tvrdil - i když to až tak docela pravda nebyla. Vyjelo se ve čtyři hodiny ráno, a protože bylo málo osobních vagonů, přistavili i několik hytláků (nákladní vagóny). My jsme si vzali ministrantské šaty domů, také se braly dvě korouhve a nosítka s P. Marií Budějovickou pro velké družičky. Paramenta měl na starosti fráter Pavel s novici a s sebou jeli i tři páni páterů v čele s P. rektorem.

My dopadli skvostně. Dráha nám přidělila služební vagon hned za lokomotivou. Míst k sezení tam bylo moc málo, ale okna a výhled ohromný. Pan fráter rozvěsil rochetky, dalmatiky, pluviál a štoły na držáky oken a kam se dalo, sedl do křesla vlakvedoucího a že se bude modlit růženec. Kněží se rozešli po vlaku, klerikové také mezi lidi. A tak jsme vyjeli. Za námi se z vlaku ozývalo „Tisíckrát“, „Anděl Páně“ aj. Tam někde se vezla také má babička.

Fráter Pavel usnul hned za Hlubokou. Ještě nám stačil říci, abychom nedělali hluk.

No, nedělali. Myšlenka vábná, neodbytná! Jedna štola byla navázána na záchranné brzdě a její konec spočíval na rukávu pana frátera. Kdyby se podstrčila pod ruku, mohlo by se stát, že by se na ni nějak navinula, fráter by rukou pohnul - a vlak by možná stál. Ono vůbec je dobré vyzkoušet záchrannou brzdu.

Skřipění kol, funění mašiny, křik vlakvedoucího, trochu toho zmatku. My se tiše díváme z okna.

Otevrou se dveře a vlakvedoucí je tady, ještě s P. rektorem a jedním páterem. Najednou se dá do hurónského smíchu a ukazuje na štolu na brzdě. Brzda je dole. „Fráter Pavle,“ volá rektor na sotva procitnuvšího řeholníka, „vy jste zastavil vlak!“ A ukazuje mu na záchrannou brzdu. Ten nechápe, poulí oči. Kněží i vlakvedoucí se chechtají, odpoutají štolu od brzdy a jdou zase za svými povinnostmi. Brzy se to dozvídá celý vlak a smích se převaluje sem i tam. Fráter si nás podezíravě měří a šeptá si: „Mně se zdá...“

No, ale ten den byl fráter Pavel po celý den záškodníkem.

FAST TRACK TO SAINTHOOD

Mother Teresa's beatification will be the quickest in modern times

The day one year after Mother Teresa died is forever etched in Monica Besra's mind.

That was the day the Indian woman received divine grace through Mother Teresa's intercession. Doctors in India had diagnosed the 34-year-old mother of five with a stomach tumor in 1998. Reports say the tumor was large enough to make the woman appear pregnant and that she was in such pain from the pressure of the tumor that she could not sleep.

Healing recognized as miracle

On the first anniversary of Mother Teresa's death, Besra visited the Missionaries of Charity at their house in West Bengal, India. The nuns there placed a Miraculous Medal on Besra's stomach and prayed for Mother Teresa's intercession - the same medal that had been placed on Mother's body after she died. When Besra woke up the next morning, the tumor had disappeared. Within days, she was able to return to work in the fields, according to reports.

Last fall, the Congregation for the Causes of Saints concluded that the healing was a miracle worked through Mother Teresa's intercession. And on Dec. 20, Pope John Paul II officially approved the nun's "heroic virtues" before consenting to the findings on the miracle. The diminutive nun will be beatified in St. Peter's Square on World Mission Sunday, Oct. 19. Another miracle will be required for her canonization.

Calcutta's "Angel of Mercy" is on the fast track to sainthood with the miracle. Her beatification is expected to draw more than 300,000 people from around the world to St. Peter's Square. And the beatification will be the quickest in modern times - coming only six years after her death in 1997.

Serving the poorest of the poor

Born in 1910 in what is now Macedonia, Agnes Gonxha Bojaxhiu joined the Loretto Sisters when she was 18. She felt such a strong call to missionary work that she took the religious name "Teresa" after St. Therese of Lisieux, the Patroness of Missions. A year later, she was sent to India where she served as a much-loved teacher and headmistress.

Then, in 1946, while riding a train to the mountain town of Darjeeling in India to recover from tuberculosis, she received a calling from God to serve Him among the

poorest of the poor. Four years later, she founded the Missionaries of Charity. What began as a congregation with 12 members has grown to more than 4,000 nuns running orphanages, AIDS hospices, and other charity centers worldwide.

It wasn't long before the Church - and indeed, the world - began to recognize that Mother Teresa was breaking new ground in serving Christ in the poorest of the poor. In 1962, she won a prestigious prize in India for her humanitarian work. Then, in 1979, she won the Nobel Peace Prize.

Mother Teresa became a model of how to follow Christ. In his tribute to Mother Teresa, two days after her death, the Pope described how her call to serve came from her love of Jesus in the Holy Eucharist. "Her mission began every day, before dawn, in the presence of the Eucharist," he said during his Sunday Angelus. "In the silence of contemplation, Mother Teresa of Calcutta heard the echo of Jesus' cry on the Cross: 'I thirst.' This cry, received in the depths of her heart, spurred her to seek out Jesus in the poor."

Mother Teresa also was regarded as one of the greatest defenders of life in the womb. She took world leaders to task for their legalization of abortion.

"Her life was divine mercy"

Shortly before her death in 1997, Mother Teresa began to learn more about then Blessed Faustina Kowalska and the message of Divine Mercy. Nine days after her death, several Missionaries of Charity began "spontaneously" praying the Divine Mercy Chaplet at her tomb in their mother house in Calcutta.

"Mother must have had a big hand in it since it started at her tomb," Sr. Nirmala Joshi, Mother Teresa's successor, said in a 1997 interview with this magazine. "She did not know the Chaplet. Her main devotion was the Rosary. But her life was Divine Mercy."

As kindred spirits, Mother Teresa and Pope John Paul II were well known for displays of tender affection when meeting.

In that interview, Sr. Nirmala went on to say that her mentor was behind an "explosion" of mercy in the Missionaries of Charity. Soon, the Divine Mercy Chaplet became an optional prayer for the congregation.

Pope to honor most famous missionary

Pope John Paul II is no stranger to Mother Teresa's focus on mercy. He so admired her work that he invited her congregation to open a soup kitchen inside the Vatican walls.

The Holy Father's closeness to Mother Teresa was illustrated by an incident on Feb. 3, 1986, a day Mother Teresa called the happiest of her life. On the Pope's visit to India, she became perhaps the only woman ever to ride in the popemobile. The vehicle had just arrived outside her home for the dying in Kalighat. Casting aside protocol, the Nobel laureate climbed in and spontaneously hugged the Pope, who kissed her head.

It is no coincidence, then, that this Pope will beatify Mother Teresa, the world's most famous missionary, on World Mission Sunday. As he told the Missionaries of Charity at their General Chapter in February, "Sustained by the silence of contemplation, [Mother Teresa] tirelessly brought the love of Christ to the very people in whom she found Christ. This is what enabled her to be a Missionary of Charity both in name and in fact."

*Patrick Novacosky
Marian Helper, Fall 2003*

Paths of Glory and Tribulations

After the death of Vladislav II of the Jagellon dynasty his 10 year old son Ludvík ascended the Bohemian throne. The country was ruled by several guardians until Ludvík would reach maturity. These „foster parents“ included Emperor Maximilian II (Vladislav's brother), King Zikmund of Poland and several powerful members of the Czech nobility. Ludvík of Jagellon, just as his father Vladislav II, resided mainly in the Hungarian town of Budín (Buda, later known as Budapest) and was unable at first to influence the affairs of the Bohemian State.

On the feast day of St. Wenceslas, September 28, 1517, a major treaty, known thereafter as the St. Wenceslas Agreement (Smlouva svatováclavská), was reached between the nobility and the royal cities. This agreement stipulated that the townsmen (burgesses or burgers) would be tried in municipal courts while the nobles were to be judged by the court of the land. The towns were to relinquish some of their privileges, such as town market rights and the right to brew beer, while the nobility had to accept towns' representatives in the Diet. St. Wenceslas Agreement thus created a new constitutional structure in which the monarch shared political power with the Estates. The Estates of Bohemia (České stavy) included the Lords and the Knights and the new third estate, made up of the royal towns.

In 1519 Count Štěpán Šlik of Jáchymov (Joachimthal) began to mint the famous „Joachimsthaler“ (worth 10 groschen). The desirability of this coin is evident from its widespread acceptance throughout Europe. In the distant Netherlands (Holland) the „thaler“ (tolar) was renamed „dollar“ and thanks to the Dutch settlers of New Amsterdam (today's New York) it became a permanent currency in the „New World“ (North America).

In March of 1522 Ludvík Jagellonský visited Prague, shortly after his wedding to Marie of Habsburg. One year later he was compelled to leave Bohemia for Hungary to ward off a new Turkish invasion. It was his only visit of Bohemia during his 10 years reign. On August 29, 1526 the Hungarian army of Ludvík was soundly defeated in less than 2 hours by the superior Turkish warriors of Sultan Sulejman II in the Battle of Mohács Field. The 20 year old Ludvík perished by drowning in the neighboring swamps during his hasty retreat from the lost battle. This tragic event concluded the

55 year reign of the Jagellon dynasty in Bohemia and brought about nearly 400 year rule of the Habsburgs.

On October 8, 1526 the Bohemian Diet chose the Austrian Archduke Ferdinand of the House of Habsburg to be the new King of Bohemia. Shortly thereafter he was elected the King of Hungary. On January 1, 1527, Ferdinand I issued a royal decree (Hofstaatsordnung) by which all central offices of the land were transferred to Vienna. Prague retained only a subordinate chamber of king's court. In 1531 Ferdinand became the German/Roman King.

Between 1529 and 1543 the city of Vienna and its environs were struck by a series of Turkish invasions, which were repelled by combined Czech and Moravian forces. In September of 1543 the royal army consisting of 50 thousand soldiers gathered near Znojmo and pushed the Turks back to Constantinople.

In 1547, as a result of the unsuccessful rebellion of the non-Catholic Estates against the King, many royal towns lost their privileges. The insurgence of the nobility, centered in Prague, was suppressed by the royal troops and the cruel punishment of the mutinous lords led to the dissolution of organized resistance against the King. Ferdinand I was a skilled politician who managed to consolidate his royal power and weaken the powers of the Estates. The centralized bureaucracy and his loyal support of the Catholic Church were effective measures, which introduced the Counter - Reformation policy of the realm.

The Concord of Augsburg (Augšburský mír), held in 1555, guaranteed the German Protestant Estates the freedom of religious expression. It was founded on the principle „Cui regio, eius religio“ = Whoever rules the territory determines the religion of his subjects. In other words, the citizens were to worship in the same manner as their sovereign or be forced to leave their homeland.

Ferdinand I died in July of 1564 at the age of 61. Some historians describe him as the most competent of the Habsburg rulers who laid the foundations of the Habsburg monarchy and its political absolutism. Most Czechs view him today as a strict autocrat opposed to the representative form of government and unsympathetic toward the needs of his subjects.

Ferdinand's son ascended the Bohemian throne as Maximilian II. He proved to be a

moderate ruler, fairly tolerant toward religious practices of his people. In September of 1575 he verbally confirmed the agreement with the non-Catholic Estates (Bohemian Confession). The principal tenant of this agreement was the concept that the subjects did not have to follow the faith and the form of worship of their lords. Maximilian's promise to honor the Bohemian Confession was neither written down nor included in the laws of the land. The unwritten agreement empowered the estates to elect 15 Defenders of the Faith who were to protect the religious freedoms of all citizens. As an expression of gratitude the Estates agreed to pay higher royal taxes and to accept Maximilian's son as the heir apparent to the throne. Later Maximilian abrogated his promise and banned any written publication of the Bohemian Confession. The erstwhile confidence of the populace in his assurances disappeared. He was elected the German/Roman King in Regensburg in October of 1575 but died within one year at the age of 49.

Maximilian's son Rudolf was crowned the King of Bohemia in 1575, but did not ascend the throne until after the death of his father. He will be remembered as an avid art collector and an enthusiastic patron of artists, scientists and writers. Among the most reputable scientists of the day were the astronomers Tycho de Brahe and Johannes Kepler who worked in Prague during Rudolf's reign. Unfortunately Rudolf was often swindled by the pseudo-scientists and charlatans such as astrologists and alchemists. The latter claimed to be able to transmute baser metals into gold. One of the most significant literary treasures of that time was „Bible kralická“ (the Bible of Kralice) which began to be printed in Ivančice and was completed and published in Kralice in 1594. The original version consisted of 6 illustrated volumes and contained an eloquent commentary of the biblical text translated from Hebrew, Greek and Latin. It remained a benchmark of Czech literary language for many years.

Rudolf's overall health kept deteriorating throughout his reign so that the members of the Habsburg family secretly met and designated his ambitious brother Matthias to be his successor. The power dispute between the two brothers deepened into an open rift, which created a crisis within the Habsburg dynasty. In June of 1608 Rudolf ceded Hungary, Austria and Moravia to Matthias and

retained only his formal sovereign titles and the rule over Bohemia, Silesia and the Upper and Lower Lusatia. Matthias was accepted by the Estates as a future King of Bohemia.

In 1609 Rudolf II issued an imperial charter, the Letter of Majesty (Rudolfův Majestát) to confirm in writing the freedom of religious expression for all citizens. It included special powers granted to the Estates to appoint the members of the lower consistory, the administration of Charles University, and to elect 30 Defenders of the Faith from their own membership. The Majestát proved to be the most liberal document of its kind in Europe. In its ramifications it represented a definite shift in the power struggle, which now favored the Estates in their opposition to the king.

On May 23, 1611, with the support of the Estates, Matthias II was crowned the king of Bohemia. Rudolf II was forced to sign abdication papers but retained his titles, his Prague castle and the annual pension of 200 thousand goldens. He died in January of 1612 at the age of 60 and was buried in the Cathedral of St. Vitus. He was the last of the Habsburg rulers to make Prague his permanent residence.

Matthias II transferred his residence and the political center of power to Vienna. In June of 1615 the General Assembly of the Czech Crown approved the law for the protection of Czech as the official language of the kingdom but opposed the concept of confederation of the extended territories. In 1617 the Bohemian Diet accepted Ferdinand of Styria (a cousin of Matthias) as the heir apparent since both Rudolf and Matthias were childless.

The „Advisory Meeting“ of the non-Catholic Estates met in Prague in the spring of 1618 and formulated a list of complaints concerning numerous violations of the Majestát. The Emperor's edict banning such further meetings enraged the radical Estates. Under the leadership of Count Thurn some 100 angry Estates entered the Prague castle and forced their way into the chambers of King's Deputies. During the ensued commotion 3 of the present officials were tossed out of the windows into the castle moat. The Deputies, Bořita of Martinitice and Vilém Slavata of Chlumec, along with the king's secretary Fabricius, survived the fall with relatively minor injuries, thanks to landing in a huge pile of manure. This

violent act, known as the Third Prague Defenestration is often mentioned by historians as one of the causes of the Thirty Years War.

The next day after the defenestration the Estates elected an insurgent „Directorate“, a provisional government made up of 30 representatives. The Directorate mobilized their own military forces but also issued an extensive public „Apologia“ which accused the King's Deputies of systematic violations of the laws of the land but denied any intended revolt against the King. However, the imperial troops and the forces of the defiant Estates faced each other sporadically, testing their relative strength in small skirmishes in Bohemia.

King Matthias II, for years troubled by gout, succumbed to his illness in March of 1619, passing the throne to Ferdinand of Styria. The insurrection against the new king continued, spreading into all lands of the Bohemian Crown. The General Assembly of the estates met in Prague in July and ratified a new constitution, which contained 100 articles and proposed a confederation of 5 countries where the king would merely preside over the assembly, remaining vulnerable to the disobedience of the member states. This grandiose plan was doomed to fail. Another Assembly of the Estates deposed Ferdinand II in August of 1619. Surprisingly Ferdinand was chosen the German/Roman King a few days later in Frankfurt.

The 23 year old Frederick of Palatine (Fridrich Falcký) was chosen to be the new King of Bohemia by a compromise. His coronation took place toward the end of November 1619 in St. Vitus Cathedral of Prague.

A crucial turn of events occurred when Emperor Ferdinand acquired a strong ally in Maximilian of Bavaria along with General Tilly, both skilled leaders of the so-called Catholic League. Their invasion of southern Bohemia forced General Thurn's Estates to

The 3rd Prague Defenestration (a historical painting by Václav Brožík)

retreat quickly from Vienna, while General Mansfeld of Saxony secretly and treacherously switched his loyalty to the Emperor's side.

On a dismal autumn Sunday, November 8, 1620, shortly after noon, some 28 thousand soldiers of the Emperor's army clashed with the irresolute, outnumbered and demoralized soldiers of the Estates. The Battle of the White Mountain took place on a hilly plateau on the outskirts of Prague, adjacent to the country chateau Hvězda (the Star). The Estates were originally favored by a superior strategic position, but they were vanquished in roughly 2 hours of ferocious combat. Many of the mercenary soldiers fled the battlefield before the end of the bloody encounter except for the valiant members of the Moravian Regiment commanded by Jindřich Šlik. They fought to the last man, outflanked by the enemy and pressed against the garden wall of the chateau.

The next day king Frederick, shocked by the news of the lost battle, fled Bohemia never again to return, earning his contemptuous nickname „the winter King“. Even though he was exiled for life, he used his meaningless title „King of Bohemia“ until his death in 1632.

The Battle of the White Mountain became a tragic symbol of unyielding determination of the political and religious leaders to gain and retain total control of the government at the cost of losing the sovereignty of the nation to foreign powers of incompatible goals.

Tony Jandáček

*Photo on back page:
Chateau Hvězda at the White Mountain*

